

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. október 9.

bb. 1. tárgyalások a fővárosi taxi probléma megoldására

1 hbj/tr/1e/1l la

1969. október 9.

a fővárosi taxi vállalat helyzetéről és közeli terveiről
horváth géza igazgató a következőket mondta el:

- a taxi vállalatnak 1 300 kocsija van. tavaly még eb -
ből az 1 300 kocsiból mindössze 700 vett részt a forgalomban,
s egy-egy kocsi a nap 24 órájából mindössze 8-10 órát fuvaro-
zott, mert nem volt elég gépkocsivezető: műszaki hiba miatt
napokig állt száz és száz kocsi, mert szerelő sem volt elég.
az többi hónapokban javult a helyzet, most már 1030 taxi jár
a többi javítják - s ennek a kocsiparknak 60 százaléka napi
20-22 óra hosszat szállítja az utasokat, s a többi is legalább
naponta 15 óra hosszat. ez az előrehaladás annak köszönhető,
hogy a vállalatnál nemcsak sikerült lényegesen csökkenteni a
gépkocsivezető-fluktuációt, hanem jólképzett gépkocsivezetők
mellékfoglalkozásként is vezethetnek és vezetnek is taxit. az
eredmény: a délelőtti és az éjszakai órákban már viszonylag
kevésbé panaszkodnak a budapestiek taxihányára. nehézség
azonban van még bőségesen, mert például a vonatokon előrenen-
delt kocsigényeket sem tudja kielégíteni a taxi vállalat. igaz,
hogy a vonatokon 60-70 kocsira is felvesznek a kalauzok elő-
rerendelést, jóllehet a vállalat a máv-val vonatonként 25 kocsi
előrendelésére kötött szerződést.

/folyt.köv./

de

- 1 -

bb. 1./ tárgyalások ... 1. folyt./ 11

a fővárosi taxi vállalat próbál segíteni a nehézségeken, a többi közt azzal is, hogy 12 kis buszt szerez be irány-taxinak, szombat vasárnap a hét közben vidékre járó turakocsikat beállítja az ugynevezett esküvői forgalomra. a hét végén ez is körülbelül 300 kocsit jelent. jövőre 600 új taxit kap a vállalat, valószínűleg polski-fiatokekat, ebből azonban 500-at a selejtezésre kerülő gépkocsik pótlására használnak fel. a kocsipark tehát lényegesen nem nő, pedig ahhoz, hogy jelentősen javuljon a taxiszoigáztatás, legalább 700 többlet kocsi kellene, az egész taxiprobléma megoldására egyébként további tárgyalások kezdődnek, s igyekeznek az illetékesek különböző megoldásokat találni./mti/

--

bb. 2. készül a balatoni zöldkoszoru

vid ká/11 cz

1969. október 9.

a balaton partján tovább „fonják”, a zöldkoszort. balatonudvari-balatonakali környékén, az erodált sziklavidéken folytatják a több esztendeje tartó természetátalakító munkát: az akali kisréti telepen főleg szőlőt telepítenek. a kietlen legelőkön mintegy 20 kilométer hosszúságú fasort alakítanak ki. folyamatosan megkezdik a hajdani erdő újratelepítését.

badacsonyan az utolsó kőbánya nagyobbantásainak sebhe-lyeit tüntetik el fákkal, cserjékkel és kuszó növényekkel. a hegytetőn parkeredőt alakítanak ki és őshonos fajtákat telepí-tenek az akácfák helyére.

a legnagyobb arányú fásítás a balaton nyugati partvidékét övező lápterületen kezdődött, ahol 80 hektáron telepítettek olasz nyárfákat. a természetlen lápon 1975-ig fokozatosan 1200 hektáros nyárfaerdőt alakítanak ki./mti/

--

- 2 -

bb. 3. kétezer kerámia egy kiállításon - az iparművészeti mu-zeum nagyszabású bemutatója

1 ol/gk/11 cz

1969. október 9.

október 18-án nyitják meg az iparművészeti múzeumban az „európai kerámiaművészet”, című kiállítást, amelyhez hasonló nagyszabású bemutatót ebben a „műfajban”, aligha rendez-tek, legalábbis ami az elmúlt negyed századot illeti.

- a kerámia- és üvegár a múzeum legnagyobb gyűjteménye, 24 ezer darabot számlál. ebből a hatalmas anyagból válogat-ták ki azt a kétezeres együttest, amelyet 53 vitrinbe rendez-ve a múzeumi hónap alkalmából tárnak a közönség elé. az eu-rópai - és benne a magyar - kerámia fejlődését a korai kapítalizmus idejétől mutatják be, amikor már a fejlett kontinens-közi kapcsolatok révén, kelet hatására az ón-máz elterjedé-sével kezdetét veszi az európai kerámiaművészet fölfelé ivelé-se.

ennek megfelelően a 14.-től a 20. századi szemléltetik például az olasz kerámia történetét, amelyben - egyebek kö-zött - a 18. századot a faenzai ferniani-műhely kiemelkedő alkotásai képviselik, míg három vitrinben helyezik el a leg-újabb korszakból származó olasz anyagot. bemutatják a fran-cia kerámia napjaink művészetét is ihlető nagy korszakának termését, clement masier, theodore deck alkotásait és néhá-nyat galle a nagy francia üvegművész kerámiaremekeiből. a bécsiak közül niedermeyer, polion és grassi modelljeit, a többi európai manufaktúrák készítményei sorából pedig meis-sen, nymphenburg és sèvres termékeit, valamint a híres orosz műhelyek munkáit állítják ki.

a magyar gyűjteményből 17. századi habán kerámiákat, va-lamint - egyebek között - 19. századi kőedényeket és a herendi, valamint a zsolnay-gyár néhány kimagasló produktumát láthatják majd az érdeklődők. a kiállítás három magyar kossuth-díjas keramikus művész, kovács margit, gorka géza és gábor istván munkáival zárult./mti/

--

- 3 -

bb. 4. megkezdődött az Üllői uti aero szálló építése

1 kf/kf/1e/1l la

1969. október 9.

a pannónia szálloda és vendéglátó vállalat a balatoni touring-hotellek után a fővárosban is kiegészíti a touring-szálloda hálózatát.

az első ilyen budapesti hotel, az aero-szálló építése az Üllői úton, a repülőtéri út bejáratánál megkezdődött. a 4 emeletes, 280 személyes, téli-nyári üzemeltetésre alkalmas szálló minden szobájához fürdőszoba tartozik, saját étterem, drinbárja és parkolóhelye is lesz. a 18 millió forintos beruházással épülő szállót a 43. sz. állami építőipari vállalat házigyári elemeiből készíti. ez teszi lehetővé, hogy az aero rekord idő alatt, már a jövő szezon elejére elkészüljön./mti/

bb 5. készül az új védjegy - törvény

1 bc/gk/um cz

1969. október 9.

a készülő új védjegy-törvényről illetékes helyen tájékoztatták dr. baczony lászlót, az mti munkatársát. elmondották: - nemzetközi gazdasági kapcsolataink fejlődése révén áruink egyre szélesebb körben jutnak el a világ különböző országaiba. előnyös értékesítésüket elősegítik a világpiacra eddig is bevezetett, jó hírnévre szert tett védjegyek, mint a tungstam, orion, ikarus, palma és mások. a védjegy mintegy magában hordozza a gyártó vállalat eredményeit, azokat a tapasztalatokat, amelyeket a védjegyzett áruk vevői hosszú évek során szereztek. ha ezek a tapasztalatok kedvezőek, a védjegy az értékesítés egyik leghatékonyabb segítője.

- az új gazdaságirányítási rendszerben megnövekszik a védjegyek jelentősége a belső, fogyasztói kapcsolatokban is. ahogy nő az áruvászták, fokozódik a vásárlóközönség igénye, hogy az azonos, vagy hasonló rendeltetésű különféle termékeket egymástól megkülönböztesse. ennek jól bevált eszköze a védjegy. a mindennapos tapasztalat is arról tanuskodik, hogy a fogyasztói forgalomban bővül a védjeggyel ellátott áruk kínálata. a védjegy segíti a vállalatot a bel-és külföldi versenyben, egyben a vásárlók számára is könnyebbé teszi a tájékozódást. lehetőséget teremt.

/folyt.köv./

- 4 -

bb 5./ készül azfolyt./um

- védjegy jogunkat alapjában egy múlt század végi törvény szabályozza, amely ellentmondásban van megváltozott gazdasági-társadalmi rendünkkel és a modern nemzetközi áruforgalom követelményeivel. ennek az elavult törvénynek a felváltása egy új, korszerű, a belső és a nemzetközi piac igényeivel számot vető törvénnyel, része annak a céltudatos folyamatnak, amely a gazdaságunk fejlesztését elősegítő jogintézmények korszerű szabályozását tűzte ki célul, s amelynek első eredménye ez év elején a feltalálói-szabadalmi jog új törvényi szabályozása volt.

- az új védjegy-törvény egyik legfontosabb feladata, hogy biztosítsa a forgalomban alkalmazott védjegyek megkülönböztető képességét, elejét vegye annak, hogy a védjegy a vásárlóközönség megtévesztésére alkalmas félrevezető, valótlán elemeket tartalmazzon. ennek biztosítéka, hogy a törvény védjegyjogi oltalomban csak azokat a jelzéseket részesíti, amelyeket az érdekelt vállalat az országos találmányi hivatalnál lajstromoztat. itt a jelzést alaposan megvizsgálják abból a szempontból, hogy a törvényes követelményeket kielégíti-e.

- az így lajstromozott védjegyek alkalmasak lesznek a nemzetközi elismerésre is. hazánk ugyanis tagja annak a nemzetközi védjegyunióknak, amely lehetővé teszi a tagországok számára, hogy egyetlen bejelentéssel valamennyi tagországban érvényes védjegyjogot szerezhessenek.

- a védjegy jog új szabályozása módot nyújt arra, hogy érvényesítsük a korszerű nemzetközi védjegyjogi gyakorlatban kialakult új elveket. így például a korábbi jogszabály csak szó-vagy ábrás védjegyeket ismert, a korszerű áruforgalmazást viszont igen hatékonyan segítik a jellegzetes alakú vagy színű palackok, dobozok és hasonló csomagolóeszközök. a régi törvény csak áruhoz kapcsolódó védjegyet ismer, azóta viszont széles körben elterjedtek a szolgáltatással kapcsolatos védjegyek - például a patyolat hattyuja - , a hirdetésekben rendszeresen alkalmazott szignálok stb.

- a törvényjavaslat előkészítési munkái a befejezéshez közelednek. az új törvény elfogadása esetén kedvező feltételeket teremt a vállalatok korszerű védjegy-politikájának kialakításához. a jog azonban ehhez csak a lehetőséget adja meg: a védjegy valódi értékét a védjegyekkel ellátott áruk és szolgáltatások egyenletes, megbízható minősége, a hosszú évek során kialakuló kedvező fogyasztói tapasztalatok adják meg./mti/

- 5 -

bb 6. növekvő kereslet a stülbutorok iránt

i zsu/tr/um ie la

1969. október 9.

a közelmúltban kapta meg az 1970-re szóló szovjet butormegrendelést a fa-és papíripari kizsöv. jövőre a szovjetunió részére mintegy 240 millió forint értékben készítenek műbutort, s ennek csaknem 60 százaléka stülbutor, a tavalyi 30-40 százalékkal szemben.

a világviszonylatban nő a kereslet a stülbutorok iránt és a butorkészítő ktsz-ek „aranykezü” mestereinek munkái az artex-en keresztül eljutnak a világ minden tájára kuwaittól new-yorkig. a stülbutor-készítésben magyarország - olaszország és spanyolország mellett - igen előkelő helyet foglal el a világ-ranglistán. nagy volumenben, több mint 300 millió forint értékben szállították ez évben butort a szovjetunióba, franciaországba, az nszk-ba, a benelux államokba és a skandináv országokba. a közeljövőben kezdik meg a tárgyalásokat kanadai cégekkel.

a szovjetunió részére több szoba berendezésére is alkalmas, sokdarabos, főleg neo-barokk garnitúrákat készítenek. a nyugati országok kereskedői főleg a kevés darabból álló és különleges butorokat rendelik igen sokféle - többek között különböző fajtájú, barokk, rokokó, happlewhite-, regence - stílusban. /mti/

bb 8. pátzay pái készíti el a debreceni páncéloscsata emlékművét

vid/ká/um cz

1969. október 9.

a második világháború egyik legnagyobb páncélos csatája debrecen közelében zajlott le. a több napig tartó heves ütközetben a náci hadsereg megsemmisítő vereséget szenvedett. a debreceni páncéloscsata emlékére debrecenben emlékművet emelnek a szovjet hősök tiszteletére. az emlékművet pátzay pái kossuth díjas szobrászművész készíti és azt 1970 április 4-én avatják fel. /mti/

--

- 6 -

bb 7. statisztikai megfigyelés - a tv képernyője előtt

i hl/gg/um cz

1969. október 9.

a televízió műsorai iránt változatlanul nagy érdeklődés nyilvánul meg nemcsak a nézők, hanem a statisztikusok részéről is. mint ismeretes, a televízió a legtöbb időráfordítást igénylő művelődési és szórakodási eszköz, s nem véletlen - a felmérések adatai is ezt bizonyítják - , hogy a televízió tulajdonosoknak csak kis hányada - mindössze 4,3 százaléka - néz meg minden műsort. igaz, a budapestiek és általában a városiak közül lényegesen többen vannak, akik szinte a teljes műsoridőt a televízió előtt töltik - 9 százalékuk - , sőt a saját televízióval rendelkező, kevésbé iskolázottak körében még a 20-22 százalékot is eléri ez az arány. a televízió nézőinek mintgy a fele heti 3-15 órát tölt a képernyő előtt. budapesten és a négy megyei jogú városban a televízió nézők csaknem harmadrésze általában heti 3-9 órán át figyeli a műsort, míg a kisebb városokban és községekben a készüléktulajdonosok többsége alig 3 órát fordíthat hetenként erre a szórakozásra.

a statisztikusok a tv-műsorok kedveltségét is megvizsgálták. érdekes tapasztalat, hogy a színházi közvetítés a 39 százalékos „népszerűségi aránnyal”, megelőzi a sportközvetítéseket, amelyeket a készüléktulajdonosok 30 százaléka néz meg rendszeresen. az ifjúsági témákat a nézők alig 10 százaléka jelölték meg kedvenc műsoraként.

igen tanulságos a televíziónézők érdeklődési körének lakhely, valamint iskolai végzettség szerinti vizsgálata. a budapestiek, bár mozával a legjobban el vannak látva, a játékfilmek vetítését igénylik leginkább, utána a színházi és a sportközvetítések, valamint a tv-híradók állnak előtérben. a vidéki városok lakossága a színházi közvetítéseket és a játékfilmeket kedveli jobban, s a falusi nézők is főleg ezeket nézik meg. iskolázottság szerint: a legalacsonyabb végzettségűek igénye szinte minden műsorfajtánál alatta marad, vagy éppen csak eléri az országos átlagot; az érettségizettek főleg a színházi és a sportközvetítéseket, továbbá a vetélkedőket nézik szívesen, az egyetemi végzettségűeknél kiemelkedik a tájékoztatás, az ismeretterjesztés, az irodalom és a komoly zenei műsorok iránt érdeklődők aránya. /mti/

--

- 7 -

bb 9. a budavox műszaki-gazdasági kooperációja egy francia telefonszerelő vállalattal

1 sl/j-ju it la

1969. október 9.

a budavox és a cannesi ^gcompagnie des telephones telefonszerelő vállalat műszaki-gazdasági kooperációról írt alá öt évre szóló szerződést. ennek alapján a magyar vállalat 1970-1974 között 225 telefonközponthoz szállít szerelvényeket a francia cégnek, ezenkívül átadja a szereléshez és a kisebb alkatrészek gyártásához szükséges dokumentációkat. a budavox szállításainak értéke 828 000 francia frank a francia cég a szállítmányok nagy részét készpénzben kifizeti, az érték 20 százalékaért pedig olyan berendezéseket szállít, amelyek alkalmassá teszik a telefonközpontokat arra, hogy akkumulátor helyett hálózati árammal táplálják.

a cannesi cég képviselői a hannoveri vásáron ismerték meg a magyar telefonközpontokat és az ott kezdődött tárgyalások alapján jött létre az üzletkötés. /mti/

--

bb 11. befejeződtek az ideai ásatások a táci gorsiumban

vid/ká-ju -cz

1969. október 9.

befejeződtek az ideai ásatások a táci gorsiumban. a feltárások eredményeként voltak, újabb leletek kerültek elő, teljesebb lett a hajdani római városka képe. a capitolumban nagy méretű épületre bukkantak a régészek. elhelyezkedéséből, méreteiből arra következtetnek, hogy újabb templom került a felszínre. ugyanitt kiásták egy luna és egy vénusz bronzszobrot és egy értékes ládaveretet is.

az ásatások jövőre a capitolum nagy épületcsoportjának és az azt keresező főutcák feltárásával folytatódnak. /mti/

--

-8-

bb 10. közlekedés- és közutfejlesztés újpalotán

1 hi/gg-ju -cz

1969. október 9.

elkészült a rákospalotai új városrész közutfejlesztési és közlekedési terve. a tömegközlekedésnek három főiránya lesz: autóbuszjárat a kiépítendő frankovics mihály utca, csömöri ut vonalán, két viszonylattal a baross tér, illetve a zalka máté tér irányában, továbbá lakótelepi kelet-nyugati főútvonalon a meghosszabbítandó 96-os járattal újpestre; emelett villamos közlekedik majd a lakótelepi kelet-nyugati főútvonalon a földalatti vasút meghosszabbítandó millenneumi végállomásáig. ez új viszonylat lesz 69-es jelzéssel. a jelenlegi egyvágányú 69-es villamosvonal megszűnik, helyettes autóbusz közlekedik majd.

az új városrész zavartalan közlekedése a helyi közutak jelentős fejlesztését igényli. a szerencs utcát mintegy 25 millió forint értékű munkával kiépítik; korszerűsítik a csömöri utat és a frankovics mihály utcát; ez a munka a rákospatak és a körvasut feletti áthidalásokkal együtt körülbelül 70 millió forintba kerül majd. /mti/

--

bb 12. külföldi vendégek a pécsi játékfilm-szemlén

1 gl/mm-ju -cz

1969. október 9.

csaknem 50 külföldi vendége lesz a pécsi játékfilmszemlének. a szocialista országok kritikusain, művészein kívül francia, angol, olasz, nszk-beli stb. vendégek is bejelentették részvételüket a filmszemlére. /mti/

--

-9-

bb. 13. 1 024 tételes jegyzék a jövő évi hazai és külföldi tanácskozásokról, kiállításokról, vásárokról

i tz/mm/le/gy/la

1969. október 9.

hasznos segédeszközt bocsátott a mtesz azoknak a kutatóknak és gyakorlati szakembereknek a rendelkezésére, akik a munkaterületükkel kapcsolatos nemzetközi tanácskozások és kiállítások iránt érdeklődnek.

a 230 oldalas jegyzéket különböző külföldi kiadványok, illetve a magyar tudományos akadémia és a mtesz jövő évi programja alapján állították össze. minthogy az adatgyűjtést augusztus 10-én le kellett zárni, a listát a később befutó értesülések alapján pótfüzetekkel is kiegészítik majd.

ez az ilyen értelemben egyelőre nem végleges jegyzék 77 olyan konferenciát, szimpóziumot, stb. sorol fel, amelyet a jövő esztendőben hazánkban rendeznek meg. közülük 60 lesz a fővárosban, 14 vidéken, háromnak a helyét még nem jelölték ki. azoknak a tanácskozásoknak a száma, amelyeket a mtesz, illetve valamelyik taggyesülete szervez, vagy amelyeknek a szervezésében közreműködik, eléri a 60-at.

hogy milyen nagy szám a 77, azt jól érzékelteti, hogy a jövő évben külföldön tartandó tanácskozások katalógusában 463 tétel szerepel, tehát ezen a listán mindössze hatszor annyi tudományos esemény található, mint a hazai jegyzéken.

a kiadvány felsorolja végül azt a világ különböző részein jövőre rendezendő 484 kiállítást és vásárt, amelynek tematikája valamilyen szempontból érdekes lehet a magyar szakemberek számára is./mti/

..

bb. 14. hírek a főváros életéből

i gj/hné/gy/la

1969. október 9.

szombaton nyitják meg az upestiek ifjusági klubját

szombaton ünnepi külsőségek között nyitják meg a 4. kerületben a csokonai utca 38. szám alatti derkovits ifjusági klubot. az épületet több mint három és félmillió forint költséggel hozták rendbe. a földszinti részben képzőművészeti és fotószakkört, könyvtárat, eszpresszót, valamint kiállító termet rendeztek be; az emeleti részen pedig a klub 600 személyes diszterme és balettterme kapott helyet. a klubavató ünnepség után a magyar nemzeti galéria anyagából derkovits-kiállítás nyílik.

/folyt. köv./

8.25/an

- 10 -

8²⁵/an

bb. 14. / hírek a főváros... 1. folyt./ gy

több mint 130 háztömb-felügyelőséget alakítanak ki angyalföldön

több mint 130 háztömb-felügyelőséget alakítanak ki angyalföldön, azaz a 13. kerületi ikv kezelésében levő lakóépületek több mint felében működik majd háztömb-felügyelő. az új rendszer bevezetését körülbelül 500-zal csökken a házfelügyelői szervezetben dolgozók száma, mert egy-egy házmesterhez például 180-400 bérlő tartozik majd. mivel a felügyelőnek lényegesen több munkájuk lesz, s sokan keresik majd fel őket, rászükre - a lehetőségekhez képest - külön, úgynevezett fogadószobát is berendeznek.

hét feljelentés a 21. kerületben - a vásárlók megkárosítói ellen

a korábbi évekhez képest kevesebb szabálytalanságot követnek el a 21. kerületi zöldség-gyümölcs boltok eladói - állapította meg a csepeli népi ellenőrzési bizottság. a testület ez év első kilenc hónapjában mindössze hét alkalommal kezdeményezte szabálysértési eljárást a vásárlók megkárosítói ellen. a feljelentésekre legtöbbször azért került sor, mert az eladók az osztályozott árukat összekeverték, s a gyengébb minőségű zöldségeket és gyümölcsöket elsőosztályú áron értékesítették./mti/

..

bb. 15. negyven mázsás fűszerpaprika termés

i jf/tr/gy/la

1969. október 9.

a vidéki gazdaságokban jó ütemben halad a fűszerpaprika szedése. a szakemberek egyelőre nem sietik el a dolgot, hiszen az elmúlt tíz nap időjárása nagyon kedvezett az érési folyamatoknak és arra számítanak, hogy a szép idő tovább javítja majd a minőséget. idén ugyanis a növényt és a természtöket egyaránt próbára tette az időjárás. a növény kiültetésekor elegendő volt a talajnedvesség és a későbbiekben sem lehetett panasz a csapadékhiány miatt, az érés utolsó szakaszában mégis emiatt romlott a helyzet. a termés szedését megelőző időszakban túlságosan soknak bizonyult a nedvesség, emiatt a növény bogója - szerencsére csak esetenként és egyes vidékeken - felrepedezett. ezt az árut a betakarításnál külön kellett válogatni, nehogy a hibátlan szemek közé keveredve rothadási folyamatot indítson el. a növény gondozása, válogatása ilyenformán többletmunkával járt, de az eredmény megérte a fáradozást: a paprika minősége ellen sem lehet különösebb kifogás, annál kevésbé, mert az októberi napsugár javította a színeződést.

/folyt. köv./

8.33/an

- 11 -

8³³/an

bb. 15 ./negyven mázsa.... folyt./ gy

a termésbecslések szerint - az eddigi adatok ismeretében - az országos átlag hozzávetőleg 40 mázsa körül van holdanként. a magyar mezőgazdaságban idén 15,5 ezer holdon termesztették az export szempontjából is igen fontos fűszernövényt.

ami a növény termésterületét illeti, továbbra is csongrád megye vezet, ahol a termőterület 48 százaléka van. a második helyen áll bács-kiskun megye 42 százalékos részesedéssel./mti/

bb. 16. háromszáz személyes szot szálló épül bük-fürdőn - megszűnik a gyógyfürdő idényjellege

vid-ká/gy/cz

1969. október 9.

a lakóterv-nél elkészült a vas megyei bük-i fürdő fejlesztési terve. eszerint megszűnik a szombathelytől 27 km-re fekvő termál gyógyfürdő idényjellege. az 500 négyzetméteres, három különböző hőfoku vizet tartalmazó medencecsoportot vasbeton dongahéj szerkezettel befedik. új öltözősor, központi trafó- és kazánház épül, bővítik a motelt.

a szot a 4. ötéves tervben háromszáz ágyas szállót építet bükön, s a későbbiekben ezer főre emelik a szállodai férőhelyek számát.

több vállalati és magánüdülő is épül a fürdőtelepen./mti/

bb. 17. vadgazdálkodási társulás alakult tolna megyében

vid-ká/gy/cz

1969. október 9.

tolna megyében vadgazdasági együttműködési szerződést kötött a tengelici petőfi vadásztársaság, a tengelici petőfi és a kajdacsí aranykalász tsz. a társulás neve: tengelici petőfi vadgazdálkodási társulás. apróvadás vadászterülete 23 300 hold.

a társulás célja a vadgazdálkodás fejlesztése, a hasznos vadállomány növelése, a vadtenyésztés előmozdítása, főleg az őzállomány minőségének javítása.

/folyt. köv./

B. 38/an

- 12 -

840

bb. 17. / vadgazdálkodási társulás... 1. folyt./ gy

a jövedelmet a hozzájárulás arányában osztják fel, s hasonlóképen viselik az esetleges veszteségeket is. a szerződés szerint a tsz-ek mezőreit a vadásztársaság vadásmestere irányítja vadgazdálkodási teendőikben./bcs/

bb. 18. kettős jubileumra készül az országban elsőnek alakult sarkadi lenin tsz

vid-ká/gy/cz

1969. október 9.

kettős jubileumra készül az országban elsőnek alakult sarkadi lenin tsz: a szövetkezet fennállásának negyed százados évfordulójára és a névadó centenáriumára. az egykori szegényparaszti, uradalmi cselédek alkotta közösség negyedszázados fejlődéstörténetét, az elért eredményeket fényképes kiadványban örökítik meg.

a szövetkezeti mozgalom uttörői és sarkad község vezetői lenin szobor avatással készülnek a kettős ünnepre. a lenin szobor alkotója a sarkadi születésű buza barna szobrászművész./mti/

bb. 19. ho apó uttörő raj dunaujvárosban

vid-ká/gy/cz

1969. október 9.

a dunaujvárosi vasvári páál általános iskolában az uttörő csapat egyik raja, a vietnami nép elhunyt nagy fia tiszteletére a ho apó nevet vette fel. az ünnepélyes rajgyűlésen résztvettek a rajt patronáló hideghengermű „ho apó”, brigád tagjai is, akik nevében kremmer tiber územmérnök rajzszlót ajándékoztak az uttörőknek. az ünnepélyes rajgyűlésen megemlékeztek ho si minh életutjáról./mti/

bb. 20. autóbusz állomást kap nagykanizsa

vid-ká/gy/cz

1969. október 9.

napi 11 000 érkező, illetve induló utas fogadására alkalmas mávaut autóbuszállomást építenek nagykanizsán. a korszerű állomás egyidőben 15, illetve naponta 194 autóbuszjáratot tud fogadni. a létesítményhez váróterem és bisztró is csatlakozik. a 11 millió forintos költséggel épülő autóbusz pályaudvar földmunkái megkezdődtek./mti/

8.45/an

- 13 -

848

bb 21. építész küldöttség utazott buenos-airesbe

mm bh hk

1969. október 9.

a magyar építőművészek szövetsége elnökének dr. pogány frigyos professzornak vezetésével csütörtökön négytagú építész küldöttség utazott buenos-airesbe, az építészek nemzetközi szövetségének közgyűlésére és x.kongresszusára./mti/

bb 22. meghosszabbították a magyar-svájci árucsereforgalmi megállapodást

gk bh hk

1969. október 9.

a külkereskedelmi minisztériumban dr. szalai béla miniszterhelyettes és dr. richard aman, svájc budapesti nagykövete jegyzőkönyvet írt alá, amelynek értelmében a két ország közötti hosszulejratu árucsereforgalmi és fizetési megállapodás további egy évre, 1970. szeptember 30-ig hatályban marad./mti/

bb. 23. „rajtolt,, a zsalu - újabb aknatorony épül a mecsekben

vid/kz bh hk

1969 október 9.

új szakaszához érkezett a mecseki ércbányák petőci üzemének építése: a több mint ezer méter mély aknatorok felett csuszó-zsalus módszerrel megkezdtek az 54 méter magas aknatorony építését. a kivitelezés érdekessége, hogy a zsalura még a földön rá szerelték az aknatorony 25 tonna súlyú tetőszerkezetét, az vízre majd magával a legfelső szintig. ez a megoldás azért előnyös, mert nem kell utólag külön-külön felemelni a gerendákat, amivel sok fáradságos munkát és időt takarítanak meg. az aknatorony építők éjjel-nappal dolgoznak és úgy tervezik hatvan nap alatt felhúzzák a négyszögletes alakú, impozáns építményt. ha ez így sikerül, akkor közép-európa legmélyebb bányája építésének történetébe újabb rekordot jegyezhetnek fel./mti/

11.33 bh

11.33
20

- 14 -

bb 24. a magyar urbanisztikai társaság tanulmányutja zalában

vid/ká bh hk

1969. október 9.

a városiasodás eredményeivel és problémáival foglalkozó magyar urbanisztikai társaság október 8-10 között, 3 napos tanulmányi kirándulást szervezett zala megyében. a település-földrajzzal, település történettel foglalkozó szakemberektől, valamint tervező építészekből, közgazdászokból, egészségügyi szakemberekből és szociológusokból álló csoport győri lászló főtitkár vezetésével tanulmányozza a vidéket, a tájjelegű építkezéseket, a lakosság gazdasági és szociális helyzetét. az urbanisztika szakemberei az első két napon megismerkednek zalaegerszeg új városrészeivel, a tófeji kerámiagyárral és több község építészeti stílusával. zalaegerszegen kustos lájos, a városi tanács végrehajtó bizottságának elnöke tájékoztatta a vendégeket a városfejlesztési elgondolásokról.

a magyar urbanisztikai társaság tagjai a tanulmányut harmadik napján, pénteken nagykanizsát keresik fel./mti/

bb 25. szombaton nyílik a rembrandt - emlékkiállítás - sajtótájékoztató a szépművészeti múzeumban

t ol/gk bh -cz

1969. október 9.

háromszáz éve halt meg rambrandt, az európai művészet egyik legkiemelkedőbb alakja. ebből az alkalmából rendezett emlékkiállítást a szépművészeti múzeum. a szombaton nyíló tárlatról a kiállítás rendezője, gerszi teréz, a grafikai osztály helyettes vezetője csütörtökön a helyszínen tájékoztatta a sajtó munkatársait.

elmondotta többek között, hogy rembrandt egyik fő kifejező eszköze a fény és az árnyék, ezzel teremtett atmoszférát, emelte ki a testek plasztikáját, gazdagította, finomította a szellemi és érzelmi kifejezés lehetőségeit. ezt példázza a kiállításon szereplő három festmény is, amelyek közül biblikus témájú a „példázat a kincsrejtőről,, című kép, amely a mester leideni korszakában készült, s a csendéleti részt egyik tanítványa, gérard dou festette. már az érett rembrandti festészet gyümölcse az „öreg rabbinus,, amelykevés eszközzel ér el nagy művészi hatást. rembrandt művészi fejlődésének egészéről az emlékkiállításon szereplő rézkarcok és rajzok adnak számot.
/folyt. köv./

- 15 -

12.00/an

12.05

bb 25. /szombaton nyilik... 1. folyt. / bh

a rajzok között egy eddig ismeretlen tanítvány műveként számon tartott tanulmánylapot is bemutatnak, amelyet az utóbbi időben a legjelentősebb rembrandt-kutatók a nagy mester eredeti munkájaként ismertek el és a híres „éjjeli őrjárat”, című festmény egyik alakjával hozták összefüggésbe. a korai korszakból való a különféle alakokat ábrázoló tanulmánylap és egyebek között a „saskia az ablaknál”, a „két evezős”, „míg a monumentális hatású női akt már a negyvenes évek stílusára vált. rembrandt utolsó rajzművészetéből ad izetítőt a többi között a „tudós”, és „az angyal elhagyja tóbiás családját”, című lap. néhány rajz szerepel a mester utolsó éveiből is, ezek közül kiemelkedik a „háman kegyvesztett lesz”, című kompozíció-vázlat.

rembrandt a festés és rajzolás mellett csaknem egész munkássága alatt foglalkozott rézkarcolással. rézkarcai hű képet adnak azokról a különféle művészi problémákról, amelyek tevékenysége egyes korszakaiban foglalkoztatták. ezeken kísérletezte ki például a fény-árnyék ellentéttel kapcsolatos, állandóan megújuló művészi elképzeléseit. a kiállításon a legjelentősebb, legszebb rézkar-cok szerepelnek, köztük a „jézus betegeket gyógyít”, „a három fa”, „az aranymérő földje”, és az 1640-50-es évekből való táj-képek csaknem mindegyike. a tárlatot a genreatakokat ábrázoló lapok és allegorikus kompozíciók egészítik ki.

a kiállítást gazdagítják a rembrandt-tanítványok kevésbé ismert 35 rajzának bemutatásával./mti/

--

bb 26. a strandok fejlesztéséről tárgyalt a siófoki városi tanács végrehajtó bizottsága

vid/kz bh -cz

1969. október 9.

a strandok fejlesztéséről tárgyalt csütörtökön a siófoki városi tanács végrehajtó bizottsága. a nagystrand partépítését és feltöltését, mint elhatározták a szállodasor irányában tovább folytatják és befejezik a szabad területek közművesített részeinek parkosítását. a strand nyugati felén lévő épületek szakaszos rekonstrukciója során négy egyenként hétszáz négyzetméter alapterületű és négyszer ezerhatszáz személyes korszerű öltözőépületet hoznak létre. a főbejárati épületben iroda, orvosi rendelő lesz, ugyanott kap helyet az idegenforgalmi hivatal, a posta és a különböző szezonális szolgáltatóegységek. szanálják a strand területére beékel két szot üdülő épületét, s ezek helyén egész évben használható gázfűtésű melegvízes uszoda-komplexumot hoznak létre. teljesen újépítik a balatonújhegyi fizetőstrandot: egyenként 2360 személyes kabin és szekrényes öltözőt magába foglaló korszerű épületet emelnek, értékmegőrzőt, és különböző szolgáltató egységeket alakítanak ki. bővítik a siófok-szabadi és a tisztviselő-telepi strandot is./mti/

- 16 -

12.10 bh

12.10

bb. 27. megkezdődött a tüdőgyógyász nagygyűlés - átadták az idei korányi frigyos emlékérmét

t ms/mm/gy/cz

1969. október 9.

csütörtökön a magyar tudományos akadémián megkezdődött a korányi frigyos tbc és tüdőgyógyász társaság 37. nagygyűlése - a háromnapos tudományos tanácskozást dr. barát irén, az országos korányi tbc és pulmonológiai intézet osztályvezető főorvosa, a társaság elnöke nyitotta meg, majd átnyújtotta az idei korányi frigyos emlékérmét dr. nagy lászló docensnek, a szegedi tüdő-gondozó intézet igazgató főorvosának, aki nagy érdemeket szerzett a dél-magyarországi tbc elleni küzdelemben, a lakosság szűrésének megszervezésében.

ezután bejelentette, hogy a társaság - fennállása óta első ízben tiszteletbeli tagokat választott. az első tiszteletbeli tagok a tüdőgyógyászat olyan nemzetközi tekintélyű, neves szakemberei lettek, mint a magyar származású a. l. bányaai amerikai, g. anetti francia, h. friedel és p. steinbürc ndk-beli, s. goldmann jugoszláv, d. k. hochlov és n. a. smeljew szovjet, r. krivinka docens, a prágai tbc intézet igazgatója, dr. j. patiala /mindhárom ,,a,, umlautos/ finn és m. zierski lengyel professzor, az új tiszteletbeli tagok közül h. friedel, s. goldmann, r. krivinka és b. steinbürc személyesen vette át tagsági diszoklevelét.

az ünnepélyes megnyitó után megkezdődött a nagygyűlés első fő-témájának vitája. a nem tbc-s, krónikus tüdőbetegségek járványtanáról dr. mosolygó dénes, az egészségügyi minisztérium főosztály-vezetőhelyettese tartott bevezető előadást. összegezte a tuberkulózis elleni küzdelem fejlődését, melynek eredményeként a gyermekkori tbc-s megbetegedések tekintetében hazánk a legfejlettebb országok szintjén van. hangsúlyozta, hogy a járványügyi helyzet további folyamatos javulása várható, de még 1980-ban is mintegy ötezer új beteggel kell számolni a múlt örökségeként az idősebb korosztályok körében. ezért a tbc- elleni küzdelem valamennyi módszerét továbbra is megfelelő intenzitással és komplexen kell alkalmazni.

a tbc elleni küzdelem eddigi eredményei lehetővé tették, hogy a szakhálózat már a múlt évben átvette a tüdődaganatos betegek gyógykezelését és gondozását. az idén megkezdődött a tüdő és mellhártya-üreges és gyulladáshoz vezető elváltozásaiban szenvedő betegek gondozása is. a későbbiekben - a tbc további visszaszorításával párhuzamosan kerülhet sor más idült légzőszervi megbetegedésekben, asztmában, bronchitiszben és tüdőátulásban szenvedő betegeknek a hálózatban történő gondozására és kezelésére. a rendszeres lakosság-szűrés, az ernyőkataszterek mind ezeknek a betegségeknek a felderítésében is alapvető szerepet játszanak.

/folyt. köv./
12.30/gy

- 17 -

12.40

bb. 27. / megkezdődött.... 1. fejelet./ gy

pénteken dr. mándi lászlónak, a debreceni orvostudományi egyetem tüdőgyógyászati klinikája docensének bevezető előadásával megkezdődik a vita a sarcoidosis nevű tüdőbetegségről és ennek a tüdőbi tüdőbetegségtől való megkülönböztetéséről. ez a ritka betegség sok esetben különösebb beavatkozás nélkül is gyógyul ugyan és egyógyszeres kezelésének eredményei nagyon jók, mégis rendkívül fontos az elhatárolása más betegségektől, elsősorban a tbc-től és a tüdődagazatoktól, nehogy a betegek felesleges, vagy éppen szomukra káros kezelésben részesüljenek.

szombaton szabadonválasztott témákkal fejeződik be a kongresszus./mti/

--

bb 28. időjárásjelentés

tr bh -cz

1969. október 9.

a meteorológiai intézet jelenti október 9-én, csütörtökön délután:

szép őszi idő

szárazföldünk nagy részének időjárását továbbra is a nyugat-közép, dél- és kelet-európa egyrésze felett elhelyezkedő lezárt légmozgás határozza meg. így az említett területen csendes, napos, az általában az évszaknak megfelelő, vagy annál 2-4 fokkal melegebb az idő. ugyanakkor skandináviában a brit szigeteken és szakkélet-európában a kelet felé haladó ciklonok erős, néhány helyen viharos szelet, többfelé esőt okoznak.

hazánkban szerdán reggeli órákban erősen párás, ködös, kissé felhős, a nap többi részén derült, száraz volt az idő. hat-tíz órán keresztül sütött a nap. a legmagasabb nappali hőmérséklet 17-20 fok között volt. éjszaka, főként az északi megyékben és a dunántul néhány helyen talajmenti fagy volt, máshol 1-7 fokig hűlt le a levegő. csütörtök reggel miskolc, szentgotthárd és debrecen környékén köd volt, amely a délelőtti órákra feloszlott. az égboltot kevés felhő borította. 11 órára 13-17 fokig emelkedett a hőmérséklet.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 12.4 fok volt, 0.4 fokkal alacsonyabb a sokévi átlagnál. ma 12 órakor a hőmérséklet budapesten 16 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 776 milliméter, alig változik.

várható időjárás péntek estig:

keves felhő, eső nem lesz. gyenge, napközben megélénkülő, változó irányú szél. a hajnali és reggeli órákban párásság, köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 1-6 foként keleten gyenge talajmenti fagy. legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 20 fok körül. fok között,

a duna vízállása budapestnél 120 centiméter./mti/

18.10 bh

1325

- 18 -

bb. 29. értékelték a budapesti lakásépítők együttműködési szerződését

1 sb/gk/1e/gy/cz

1969. október 9.

a második budapesti házgyár termékeiből összeszerelt lakások építésének támogatására tavasszal kötött hároméves szocialista együttműködési szerződést a 43-as építőipari és az országos szakipari vállalat. az együttműködés első kilenc hónapját csütörtökön értékelték a két vállalat vezetője, kislvári jános vezérigazgató és tátrai jános igazgató.

október 1-ig 938 Larsen-nielson épületszerkezetű házgyári lakást adtak át és remélhető, hogy a hátralévő hónapokban a szerződésben erre az évre vállalt 1950-nél több lakás építését fejezik be. a szakipari segítség azért nagyon jelentős a 43-as vállalatnak, mert saját szakipari részlegének - a munkaerőgondok miatt - már nem jutott volna ereje a második házgyár lakóházainak befejezéséhez. az sem volt elég, hogy ezt a részleget kétszeresére bővítették, mert már négyszer annyi lakást szerelnek össze házgyári panelekből, mint néhány évvel ezelőtt.

a két vállalat dolgozói egyeztették a felszabadulás negyed százados évfordulója tiszteletére tett felajánlásait is. vállalták, hogy jövőre az ideinél kétszázal több, vagyis összesen 2 200 - 2 250 lakást építenek. ezenkívül április 4-re nagy rekordra készülnek. elhatározták, hogy a füredi téri lakótelepen, ahol most kezdték meg egy 264 lakásos ház építését, nyolc helyett hat hónap alatt fejezik be a munkálatokat, s így április 4-re átadják az épületet. meghatározták a távolabbi feladatokat is, amelyek szerint 1971-ben 2 500 - 2 600 új lakást építenek a szocialista együttműködési szerződés alapján./mti/

--

1630

- 19 -

bb. 31. üdvözlő távirat

tr/11 cz

1969. október 9.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága nevében táviratban üdvözölte s. a. dange-t, az indiai kommunista párt elnökét 70. születésnapja alkalmából./mti/

bb. 30. megkezdte próbaüzemét a barátság 1. távvezeték gödöllői szivattyuállomása

vid gö/ká/11 cz

1969. október 9.

csütörtökön megkezdődött a barátság 1. távvezeték gödöllői határában felépült szivattyuállomásának próbaüzeme. mint ismeretes ezen a távvezetéken érkezik csehszlovákián át hazánkba a szovjet nyersolaj, amelyet százhatombattán és szőnyben dolgoznak fel. a 36 millió forintos beruházással épült létesítményt automatikus vezérléssel irányított berendezésekkel szerelték fel. működésére hat dolgozó vigyáz. a gödöllői állomás mintául szolgál majd az olajipar később felépülő hasonló létesítményeihez. az új szivattyuállomás üzembehelyezésével a távvezetéken át annnyival több nyersolaj érkezik majd hazánkba, hogy megszüntethetik a vasúti tartálykocsikban történő, költséges szállítását./mti/

bb. 35. ifjúsági klub mórton

vid fm/11 cz

1969. október 9.

a móri napok keretében csütörtökön ifjúsági klub nyílt mórton. a televízióval, magnetofonnal és kis könyvtárral felszerelt helyiség a diákoké és a bányászfiataloké lesz./mti/

15.50/um 42 1630

- 20 -

bb 33. szot üdültetés szegeden

vid/ká/um cz

1969. október 9.

a szegedi megyei jogú városi tanács végrehajtó bizottságának kezdeményezésére 1970-től szot üdültetés kezdődik szegeden. a helyi idegenforgalmi hivatal és a szot üdülési és szanatóriumi főigazgatósága között most megkötött megállapodás értelmében jövőre, július 12-től szeptember 15-ig több mint 1000-en üdülnek majd szakszervezeti beutalóval szegeden.

a vendégeket a józsef attila tudományegyetem egyik legkorszerűbb kollégiumában, az újszegedi móra kollégiumban helyezik majd el. beutaltak mindazon szolgáltatásokban részesülnek, amelyeket a szot üdülők hazánkban nyújtanak. a szegedre látogatóknak külön vonzó nyári programot ad a szabadtéri játékok előadásainak és a szegedi ünnepi hetek más kulturális, valamint sporteseményeinek megtekintése./mti/

bb 34. az iskolák korszerűsítéséről tárgyalt a tolna megyei tanács

vid/um fm cz

1969. október 9.

csütörtökön szekszárdon az iskolareform megvalósításának tapasztalatairól és a további feladatokról tárgyalt a tolna megyei tanács. a beszámoló szerint 2000-nél több tanulót oktatnak a körzeti általános iskolák felső tagozatán. az utóbbi öt évben hat községben nyílt általános iskolai diákothon. évről-évre növekszik a szakmunkástanulók száma, bár a fejlődést szekszárdon a tantermek zsúfoltsága és diákothon hiánya nehezíti.

az újabb feladatokra készülve, a megye középiskoláiban elsősorban a szakközépiskolai hálózatot fejlesztik. a bonyhádi közgazdasági szakközépiskolát 12 osztályossá bővítik, fejlesztik a dombóvári és a szekszárdi egészségügyi szakközépiskolát, valamint a dombóvári vasútforgalmi szakközépiskolát; a mezőgazdasági középkader-képzés „fellegvára”, pedig a szekszárd-palánki mezőgazdasági szakközépiskola lesz.

határozatot hztak arra: meg kell teremteni annak előfeltételeit, hogy a középiskolákban növeljék az idegen nyelvek tanulásának lehetőségét. a későbbi években gyöngyösön, német, szekszárdon francia nyelvi, tamásiban pedig matematika-fizika tagozatu osztályokat indítanak.
/folyt.köv./

15.53/um 42 1631

- 21 -

bb 34./ az iskolák....folyt./um

az ülésen rámutattak arra: a tanácsok jelentős erőfeszítéseket tettek, hogy szaktanárokkal lássák el az iskolákat. az elmúlt évben 154 főiskolai és egyetemi hallgatónak adtak társadalmi ösztöndíjat, valamint vásárlási, építéssel és kedvezményes hi-telekkel több mint 300 pedagóguslakást létesítettek.

a felszólalók többek közt a tantermek zsúfoltságát, valamint a szaktanárok nagy hiányát tették szóvá, és felhívták a figyelmet a műszaki tanárképzés megoldásának sürgősségére. /mti/

bb 37. nemzetközi tanácskozás debrecenben a történelemtanítás módszereiről

vid/fm/um cz

1969. október 9.

csütörtökön debrecenben - a budapesti ülészak folytatásaként megkezdődött a nemzetközi történelemtanítási szimpózium kétnapos tanácskozása. a nyolc országból érkezett történé-szeket, egyetemi oktatókat ördög lászló, a debreceni városi tanács vb. elnökhelyettese üdvözölte, majd dr. szabolcs ottó kandidátus, az országos pedagógiai intézet történelem tanszékének vezetője tartott bevezető előadást. ezt követően megkezdődtek az előadások, amelyek új témakört tárgyaltak: a szemléletesség elvének megvalósulását és a szemléltetés módszereit a történelem oktatásában.

az ülészak résztvevői hangsúlyozták, hogy a baráti országok együttműködése rendkívül fontos a szemléltetési módszereinek kicserélésében./mti/

bb 36. öt iskola vette át a dunai vasmű televízió-ajándékát

vid/fm/um

1969. október 9.

a dunaujvárosi járás öt külterületi iskolájának csütörtökön adták át a dunai vasmű dolgozóinak első televízió-ajándékait, az új olympia-készülékeket. a vasmű vállalatali és szakszervezeti képviselői, valamint a járási tanács képviselői a televíziókat együtt vevőantennát és vezetéket is vettek, s a televíziókat mindenütt üzemképes állapotban adták át az iskolák vezetőinek és diákjainak. csütörtökön a róbertivölgyi, a nagysismándi, az alsóbesnyői, a felső-cikolai, valamint a lászlópusztai iskolákban szólalt meg a televízió./mti/

16.03/um

41 163i

- 22 -

bb. 32. a tiszta levegő: megkezdődött a 2. magyar levegőtisztasági konferencia

t tz/mm/1e/1l cz

1969. október 9.

Szilágyi Lajos építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettes előadásával kezdődött meg csütörtökön délelőtt - az mszmp körösi József utcai körzeti székházában - az energiagazdálkodási tudományos egyesület által rendezett 2. magyar levegőtisztasági konferencia. A két napos tanácskozáson több mint 200 műszaki, egészségügyi, közlekedéstudományi stb. szakelő vesz részt, köztük hat külföldi is, akik erre az alkalomra csehszlovákiából, illetve a német demokratikus köztársaságból érkeztek hazánkba.

Szilágyi Lajos bejelentette többek között, hogy a minisztérium - tekintettel - az egészséges levegő megőrzésének fontosságára - a többi érdekelt szervekkel karöltve vállalta a koordinálás feladatát: előkészíti az ország egész területére kiterjedő szabályokat, szétosztja és összehangolja az egyes hatósági és társadalmi szervek között a kutatási, fejlesztési, felvilágosító és oktató feladatokat, ellátja a hatósági teendőket az engedélyezési, bírságolási és panaszügyekben, szakértő hálózata útján tanácsokat ad a levegőt szennyező vállalatoknak berendezéseik vagy technológiájuk megjavítására.

A központi szervezetet az építőipari minőségvizsgáló intézetben alakítják ki fokozatosan, a széleskörű intézkedések előkészítésében résztvevő társadalmi erők pedig az országos levegővédelmi bizottságban, a minisztérium leendő tanácsadó szerveiben fognak majd össze. A helyi feladatokat a megyei tanácsok végrehajtó bizottságai, illetve megfelelő szakigazgatási szervei és az érdekelt területi államigazgatási szervek hatáskörébe utalják.

A tanácsokra már az intézkedések előkészítése terén is fontos feladatok várnak. Fel kell mérniük és minősíteniük kell például azokat a levegőszennyező forrásokat, ahol műszaki és egyéb intézkedésekre van szükség. Ezeket az adatokat összegezi majd a levegőszennyező források országos katasztere, amely mindenütt megteremti a feltételeket a szennyezettséget mérő hálózat kiépítésére és felszerelésére.

/folyt.köv./

- 23 -

16.18/e 4c 16⁴⁰

a miniszterhelyettes előadása után pikler ferenc, az országos műszaki fejlesztési bizottság főosztályvezetője szólalt fel. megállapította, hogy az utóbbi időben tovább szennyeződött a levegő a fővárosban és a vidéken egyaránt. történtek ugyan különböző erőfeszítések és - a gépkocsik, főleg az „autóbusz-pokolgépek”, kivételével - sikerült is némi javulást elérni, de még ma is csak a kezdet kezdeténél tartunk. a dunai cement és mészkő például vácott ma is tonnaszámba ontja környezetére a port, pusztán azért, mert nem használják az egyébként teljesen korszerű tisztítóberendezést. a levegő tisztaságát védő berendezésekre a vállalatok általában sajnálják a pénzt de még azok a normák sem készültek el, amelyek meghatároznák, hogy a különböző szennyező anyagokból milyen mennyiség tűrhető meg a levegőben. több mint féléve gyártja az ipar a gépkocsik füstölését mérő műszert, de a rendészeti szervek máig sem rendszeresítették a hatékony ellenőrzést. a levegő szennyezettsége szorosan összefügg a különböző tüzelőberendezések működésének hatáskörével, de a vállalatok nagy része még ma sem veszi figyelembe, hogy ha az energiahordozót megfelelő, szakszerű módon égetik el, nemcsak a levegő tisztaságát védik, hanem az energiahordozó kalóriaértékét is jobban kihasználják, tehát gazdaságilag is kedvezőbb eredményt érnek el.

télen a legfontosabb fővárosi „hiánycikk ezekben az években már a tiszta levegő - állapította meg pikler ferenc. ennek a helyzetnek a megszüntetése azonban rendkívül bonyolult feladat és eredményt csak akkor lehet remélni, ha a számos összekapcsolódó probléma megoldására egyidejűleg megfelelő erőfeszítéseket teszünk.

a továbbiakban hász istván, az országos energiagazdálkodási hatóság vezetőjének előadása hangzott el arról, milyen hatással van a levegő tisztaságára a szénhidrogénnel való tüzelés elterjedése, majd sárdi györgy, a budapesti levegőtisztasági bizottság titkára ismertette a fővárosi helyzetet. elmondta többek között, hogy a szennyezett levegő által okozott károk értéke a fővárosban évente 700 millió forintba tehető, és budapest 525 négyzetkilométeres területén szinte minden féle levegőszennyező anyag megtalálható a légtérben. a legtöbb szennyezőt a tüzelőberendezések juttatják a levegőbe. a megoldás távlatilag csakig a szénhidrogén-tüzelés elterjedése lehet, ez azonban igen hosszulejáratu feladat. a bizottság mérőkocsija rendszeresen vizsgálja és ellenőrzi már a szennyező anyagok „forrásait”, s az idén az automatikus mérőműszerekkel felszerelt állomást is üzembehelyezik a madáchtér közelében.

/folyt.köv./

16.25/e H 1640

a konferencia délutáni ülésén berényi dezső rendőrezredes válaszolt az autók és autóbuszok füstölésével kapcsolatban elhangzott észrevételekre. elmondta többek között, hogy a rendőrségnek ma már vannak megfelelő füstölésmérő készülékei, és annál a 600 fővárosi vállalatnál, amely tíznél több gépkocsit járát, negyedévenként, a kisebb vállalatoknál pedig félévenként ellenőrzik a gépkocsiparkot. ahol szükséges - például több autóbuszgarázsban - hetenként tartanak ellenőrzéseket. naponta átlag 150-200 járművet ellenőriznek ebből a szempontból. az idén - több mint 3 ezer diesel-járművet ellenőriztek, és megállapították, hogy a kocsik 32 százalékának füstölése a megengedhető határérték körül volt, 33 százalék ennél sokkal erősebben rontotta a levegőt és csak 35 százalék volt ebből a szempontban ténylegesen megfelelő. a helyzet a tavalyi negyedik negyedévhez képest körülbelül 10 százalékkal romlott.

a rendőrség járőreinek ellenőrző tevékenysége jelenleg megelőző jellegű. a garázsokban, a gépkocsitelepeken reggelenkint 3 és 8 óra között vizsgálják meg a kocsikat és a hibákat csak kijavítás után engedik kifutni. most tárgyalnak a kresz vonatkozó szakaszának olyan módosításáról, hogy az intézkedő rendőrnek a közutakon is joga legyen túlságosan füstölő jármű megállítására, vezetőjének figyelmeztetésére, esetleg a helyszíni bírságotól, sőt arra is, hogy kezdeményezze a kocsi kitiltását a forgalomból.

a vitát a konferencia résztvevői pénteken délután folytatják.
/mt1/

--

bb. 42. fonal fonás nélkül

vid kz/mné/11 cz

1969. október 9.

csütörtökön megkezdte a próbaüzemelését a kenderfonó- és szövőipari vállalat szegedi jutaáru gyárában az olasz gyártmányú nagyteljesítményű fonócentrifuga. a többmillió forint értékű korszerű gép centrifugális erővel alakítja ki a fonalat. termelékenysége többszörösen meghaladja a hagyományos fonógépekét. ennél is nagyobb előnye azonban, hogy belső feszültségek keltése nélkül rendkívül finoman alakítja ki a fonalat./mt1/

--

16.30/um H 1640

bb 39. 1980-ban a hazai energiaszükséglet 60 százalékát gázzal és olajjal fedezzük - kőolajipari alkalmazástechnikai ankét és kiállítás szombathelyen

vid/kz/um cz

1969. október 9.

csütörtökön szombathelyen megnyílt az első kőolajipari alkalmazástechnikai ankét. a gyártó és felhasználó ipar, a mezőgazdaság, a közúti és a vasúti közlekedés, a kőolajipari kutatás hatszáz szakembere tanácskozik két napig a kőolajipar és termékei felhasználásának időszerű kérdéseiről. a témáról kiállítás is nyílt az ankét színhelyén.

házánk energiaellátásában - mutattak rá a tanácskozáson - egyre nagyobb szerepet kap az olaj és a gáz. kőolajfeldolgozásokunk 1960-ban 2,6 millió tonna volt, jelenleg pedig már csaknem 5 millió tonna. 1980-ban az ország energiaszükségletének mintegy 60 százalékát gázzal és olajjal fedezzük. aközúti és a vasúti közlekedés valamint az ipar mellett új nagyfogyasztó jelentkezett: a mezőgazdaság. magán-személygépkocsi több mint 150 ezer van az országban s ezek csupán benzinnél 300 millió litert fogyasztanak egy esztendő alatt. a személygépkocsi állomány a következő években várhatóan megkétszereződik. a háztartások olajigénye is egyre nő.

bejelentették az ankéton, hogy 1970 január 1-től az áfor keretében új tüzeléstechnikai vállalat alakul. az áfor a negyedik ötéves terben 2,3 milliárd forintot költ hálózata fejlesztésére. az épülő dunai kőolajipari vállalat évente hat millió tonna terméket állít majd elő. emellett egy új tisztító finomító építését tervezik. ezzel - 1980-ra - 14 millió tonnára nő a hazai kőolajipar feldolgozó kapacitása. a feldolgozó üzemek műszaki nivója megfelel a világszínvonalnak. ez biztosítja, annak, hogy távlatilag is elegendő és az igényeknek megfelelő minőségű tüzelő és fűtőolaj áll majd a fogyasztók rendelkezésére.

a hazai finomítóknál korszerű, ugynevezett benzinreformáló üzemek épültek és a továbbiakban is épülnek. ezek az eredetileg 40-50 oktánszámú természetes benzinekből 86-95 oktánszámú gyártanak. a gázolaj minősége a közeljövőben lényegesen megjavul, a szőnyi és a százhalombattai kőolajfinomítóban kialakított gázolajkénmentesítő üzemek belépésével. az általuk készített kisebb kéntartalmú gázok használatával lényegesen megnő a diesel-motorok élettartama, csökken üzemeltetése, javítási költségük. 1971-től gázolajaink átlagos kéntartalmát a jelenlegi, kb. 1,0 százalékról kb. 0,5 százalékra csökkentik. /mtl/

- 26 -

16.35 um kc kc 16¹⁰

bb. 38. díszítőművészeti szakkörvezetők tanácskozása a szerencsi rákóczi várban

vid fm/it cz

1969. október 9.

csütörtökön a szerencsi rákóczi várban találkoztak a borsod megyei díszítőművészeti szakkörvezetők munkatársai. a járás tiszteletbeli szakkörének vezetőivel és legjobb himzűasszonyaival. a tanácskozáson értékelték a szakkörök elmúlt évi munkáját, kicserélték tapasztalataikat és tanítási módszereiket. a járási szakkörökben - többek között mádon, monokon, rátkán és erdőbényén - jelenleg is mintegy ötszáz asszonyt foglalkoztatnak. a szakkörökben készült himzűt terítőkből, falifutókból és párnahuzatokból mintegy százat kiállításon is bemutattak, amelyet Kovács Kálmánné, a megyei nőtanács titkára nyitott meg. ezenkívül a szakkörvezetők részére dr. Kocogh Ákos művészettörténész a képző- és iparművészetről, Varga Mariann, a népművelési intézet munkatársa pedig a régi és a mai népművészetéről tartott előadást. /mtl/

bb. 40. különböző csekk helyett egységes átutalási postautalvány - megszűnik a blanco befizetési lap

vid km/kt/it cz

1969. október 9.

a postaforgalom korszerűsítése során a postavezérgazgatóság a következő években gépesíti a postahivatalok pénzfelvételi és elszámolási munkáit. ezenkívül 1970. elejétől fokozatosan bevezetik a bankszámla befizetési bizonylatok elektronikus rendszerű feldolgozását.

a gépesítés követelményeinek megfelelően a posta egységesíti a feldolgozási rendszert és a befizetéshez szükséges uralapokat. ezért a jelenlegi többrészes, illetve különleges tagolású csekk - befizetési uralapok helyett január 1-től egységes háromrészes „átutalási postautalvány”-t hoznak forgalomba. a jelenlegi csekkbefizetési lapok, többrészes postautalványok 1970. december 31-ig használhatók fel. a magyar nemzeti bank, a magyar beruházási bank és az országos takarékpénztár régi rendszerű befizetőcsekket már nem készít és nem ad a számlatulajdonosoknak.

a posta megszünteti a blanco befizetési lapokat is. helyettük díjmentes „belföldi postautalvány”-t rendszeresítenek, ezekért azonban befizetéskor az utalványokra megszabott díjat számítanak fel. amennyiben a számlatulajdonostól kapott átutalási postautalványon történik a befizetés, azért díjat nem kell fizetnie a feladónak. /mtl/

- 27 -

16.40/um kc 16¹⁰

bb 41. háromszázezer tonna szenet adnak terven felül a borsodi bányák

vid/kz/mné/um cz

1969. október 9.

az eredetileg tervezetten felül 300.000 tonna szenet adnak piacra az év végéig a borsodi szénbányák. a létszámihiánnyal küzdő bányázatok fokozott gépesítéssel teremtik meg a többlettermelés feltételeit. az ormosi szénbányánál már csütörtökön üzembe helyezték egy új maróhengeres jövesztőgépet. a rudolftelepi bányában működő fejtőgépet nagyobb teljesítményűre cserélik fel. az e célra vásárolt lengyel marógép teljesítménye mintegy 25 százalékkal lesz nagyobb elődjénél, amelyet a szeles-aknai frontfejtésre helyeznek át. a miskolc határában lévő erenyői bányában gépesítik a szén felrakását./mti/

-.-

bb 44. biokémikus nagygyűlés az akadémián

t ms/gk/um cz

1969. október 9.

csütörtökön a magyar tudományos akadémián megkezdődött a magyar biokémiai társaság három napos nagygyűlése. tankó béla professzor elnöki megnyitóját után straub f. brunó, a magyar tudományos akadémia alelnöke átnyújtotta a biokémia hazai uttörőjére emlékezésül két évvel ezelőtt alapított hári pál emlékermet szélessyné hermann vilma professzorasszonynak, a budapesti orvostudományi egyetem biokémiai intézete igazgatójának, aki több évtizedes tudományos munkásságának elismeréseként kapta a most első ízben adományozott kitüntetést.

straubakadémikus ezután kihirdette a nagy magyar biokémikus nevével örző szörényi imre pályázat eredményét, amelyet két évenként 35 évnél fiatalabb kutatók részére írnak ki. az idei szörényi imre-emlékdelődást venetianer pát kandidátus, a pályázat győztese tartotta, aki az élő szervezeteknek a megváltozott körülményekhez való alkalmazkodási képességben szerepet játszó kémiai-fizikai mechanizmusok tanulmányozásában ért el nemzetközileg is figyelemre méltó eredményt. megállapította, milyen mechanizmusok hatnak közre abban, hogy egy fontos aminosav termelésére képes baktérium abba hagyja ennek az aminosavnak a termelését, ha ez a környezetében, táptalajában megtalálható.

az idei biokémikus találkozáson három összefoglaló referátum és 70 előadás hangzik el a nukleinsav-kémia és a fehérje-bioszintézis, a fehérjekémia, valamint a mikrobiológiai biokémia területéről. a különböző akadémiai, egyetemi, ipari kutató intézeti és gyári kutatóhelyeken elért tudományos kutatási eredmények között számos olyan is szerepel, amelyet közös munkával hoztak létre. ez összhangban van a tudománypolitikai irányelveknek azzal a tételével, amely a különböző típusú kutatóhelyek közti kapcsolatok bővítését, együttműködésük fejlesztését hangsúlyozza./mti/

- 28 -

16.47/um

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti hivatalos közlemények

1969. október 9.

bb. 45. a minisztertanács ülése

cz/e

1969. október 9.

a kormány tájékoztatási hivatala közli:

a minisztertanács csütörtökön ülést tartott, meghallgatta a külügyminiszter tájékoztatóját dr. urho kaleva kekkonen, a finn köztársaság elnöke magyarországi látogatásáról és tárgyalásairól, amelynek során hasznos és gyümölcsöző eszmecsere folyt a nemzetközi problémákról - elsősorban az európai biztonság kérdéséről - és az országaink közötti kapcsolatokról. a látogatás jelentősen hozzájárult a magyar és a finn nép együttműködésének és barátságának elmélyítéséhez. a minisztertanács a jelentést tudomásul vette.

a kormány jóváhagyólag tudomásul vette a külkereskedelmi miniszter jelentését kanadai látogatásáról és megbeszéléseiről. a kormány a tárgyalásokat hasznosnak ítélte és megállapította, hogy azok eredményei elősegítik a két ország gazdasági együttműködésének kiszélesítését.

a minisztertanács titkárságának vezetője ismertette az országgyűlés szeptember 24-25-i ülészakán elhangzott képviselői észrevételeket és javaslatokat. a kormány felhívta az érintett minisztereket és országos hatáskörű szervek vezetőit, hogy vizsgálják meg a javaslatok megvalósításának lehetőségét és arról tájékoztassák az országgyűlés elnökét és a javaslattevő képviselőket.

/folyt.köv./

16.05/e 4c 16²⁰

- 1 -

bb. 45. /a minisztertanács...folyt./e

az országos tervhivatal elnökének előterjesztésére a minisztertanács határozatot hozott a lakosság ipari, kereskedelmi és áruszállítási szolgáltatások fejlesztésére. a kormány már korábban elfogadta a fejlesztés irányelveit és felkötése alapján ezeket négy országgyűlési bizottság, valamint a fővárosi és megyei jogú tanácsok végrehajtó bizottságai - külső segítséggel bevonásával - megvitatták.

az előterjesztés kiemeli, hogy főként a lakáskarbantartás, a mosás-vegytisztítás, a háztartási gépek javítása, a rádió-, a televízió-, a személygépkocsi-javítás és karbantartás terén merültek fel jogos panaszok.

a minisztertanács határozatot hozott a szolgáltatások fejlődését biztosító gazdasági szabályozó intézkedésekre: adó- és hitelkedvezmények nyújtására; a szolgáltatásban dolgozók érdekességének fokozására; egyszerűbb, a lakosság igényeihez jobban alkalmazkodó formák bevezetésére; az általánrendszer, a helyszíni javító szervezetek kiszélesítésére; a bedolgozó-hálózat bővítésére; a kölcsönző szolgálat kiterjesztésére; a lakosság szabadidejéhez jobban alkalmazkodó munkarend kialakítására. elő kell mozdítani az állami vállalatok, szövetkezetek, közületek, intézmények és a magánkisipar szabad javító kapacitásának igénybe vételét és nagyobb mértékben bevonni a munkaidőn túli javító tevékenységbe más főfoglalkozású szakembereket és nyugdíjasokat.

a szolgáltatásokkal kapcsolatos árpolitika fontos eszköze a kiegyensúlyozott ellátás biztosításának, ezért előírja a határozat, hogy messzemenően figyelembe kell venni a kisebb jövedelmi rétegek érdekeit, s az illetékes szervek tevékenységét hatékonyabbá az ellenőrzést. a határozat végül intézkedik - a lakosság saját javító munkájának megkönnyítése érdekében - az anyag-, alkatrész- és szerszámellátás megjavítására.

a kormány felhívta a szolgáltatásokat végző állami vállalatokat és szövetkezeteket, azok vezetőit és dolgozóit, valamint a magánkisiparosokat, hogy végezzenek színvonalasabb munkát, javítsák a lakosság ellátását.

a minisztertanács ezután egyéb ügyeket tárgyalt. /mti/

...-

16.12/e 41 16²⁰

- 2 -

bb. 45. a lakáshelyzetről tárgyalt a szakszervezetek győr-sopron megyei tanácsa

vid-kz/mné/e cz

1969. október 9.

a jogos lakásigénylők száma nem fogy, hanem egyre növekszik győr-sopron megye városaiban és falvaiban, állapotot meg a szakszervezetek megyei tanácsának csütörtökön győrt meggyarított ülésén. a magánlakásépítési kedvet észrevehetően visszarvetette az építési kölcsönök kamatlábának megemelése. részben annak ellensúlyozására foglalt állást úgy a tanács, hogy a vállalatok a megengedett keretek között az eddiginél hatékonyabban segítsék a lakásépítkezéseket, folyósítsanak kedvezményes előleget, készítessék el a tervdokumentációt, bocsássák dolgozóik rendelkezésére a bontásból származó anyagokat. /mti/

...-

bb. 46. vasutegészségügyi tudományos ülés szolnokon

vid-kz/mné/e cz

1969. október 9.

vasutegészségügyi tudományos ülés volt csütörtökön szolnokon a máv kórház és rendelőintézet, valamint a megyei tanács egészségügyi osztálya rendezésében. mint hangoztatták, a vasúti közlekedés gyorsan növekvő sebessége, illetve a technika fejlődése mind nagyobb mértékben veszi igénybe a vasúti dolgozókat. a növekvő, s egyre bonyolultabb feladatok ellátását csak egészséges emberekre lehet bízni. hazánkban éppen ezért intenzíven fejlesztik a vasutegészségügyi szolgálatot. a vasúti munkások baleseti statisztikája szerint a legveszélyesebb a kocsi-rendezői munkakör. a hazánkban előforduló vasúti balesetek 50 százaléka itt történik. éppen ezért az elsődleges tennivalók közé került az automatikus kocsi-összekapcsolás megvalósítása. vasutaink évente 400 millió utast szállítanak. a vasutegészségügynek éppen ezért egyik legfontosabb feladata a jól szervezett járványmegelőzés a 150 000 főnyi vasutas dolgozók körében. a vasúti munkások leggyakrabban gyomor- és reumatikus eredetű betegségekben szenvednek. a vasúti kórházak rendszerén belül külön gyomorbeteg osztályt és reumatológiai osztályokat szerveztek a budapesti máv kórházban pedig baleseti utókezelő kezdte meg munkáját. /mti/

...-

16.50/um

- 29 -

bb 47. a koreai mezőgazdasági küldöttség látogatása heves megyében

vid/fm/um cz

1969. október 9.

A hazánkban tartózkodó koreai mezőgazdasági küldöttség Kim Men-gun-nek, a KNDK mezőgazdasági bizottsága elnökének vezetésével csütörtökön kétnapos látogatásra heves megyébe érkezett. Délután a verpeléti dózsa termelőszövetkezetbe látogattak, ahol dr. Tamás László, a heves megyei pártbizottság titkára és Fekete György Endre, a megyei tanács vb. elnöke fogadta a vendégeket, majd Nagypál György tsz-elnök ismertette a közös gazdaság fejlődését, eredményeit. A megbeszélésen részt vettek a szakigazgatás heves megyei vezetői is. Ezután üzemlátogatásra indultak. A termelőszövetkezet vezetői a koreai vendégeknek bemutatták az állattenyésztési majorban a tehenészetet, a borjúnevelőt, majd a szüreti munkákkal ismerkedtek a közös gazdaság új nagyüzemi szőlőültetvényein. Délután vendéglátóik társaságában a Káli magtisztító telepre látogattak a koreai vendégek, itt Szabó József, a vetőmagvállalat északmagyarországi központjának igazgatója ismertette heves megye vetőmagtermesztésének eredményeit. Végül az állami pincegazdaság egri főpincészetét kereste fel a küldöttség./mtl/

--

bb 49. szlovák népi együttes alakult szarvason

vid/um fm cz

1969. október 9.

Szlovák népi együttes alakult csütörtökön szarvason, a József Attila művelődési központban. A 35 tagú együttes többek között a régi, lassan feledés menő helyi népszokásokat és már csak az öregek ajkán élő szlovák népdalokat gyűjti össze és dolgozza fel. Feltevénytik a szlovák lakodalmaszt, és szinpadra viszik a tollfosztóka, a kenderfonóka kedves hagyományait is. A népdalgyűjtésen kívül az együttes tagjai felkutatják a néprajzi emlékeket, a népviselet jellegzetes darabjait, a szlovák házak hagyományos berendezési tárgyait. A nemzetiségi hagyományok felkutatásában és főleg a népdalgyűjtésben az együttes 60-70 éves tagjai saját „repertoárjukkal” is segítenek. A szlovák táncokon és népijátékokon kívül szlovák szerzők egyfelvonásos darabjait is műsorára tűzi majd az együttes.

Szarvas új nemzetiségi együttese első alkalommal november végén mutatkozik be a város közönségének a szlovák lakodalmas és a „vecserka”, című táncjátékokkal, amelyeknek koreográfiáját eredeti szlovák motívumokból állítják össze./mtl/

--

- 30 -

16.59/um

bb 48. eszperantó szolgálatot szerveznek dél-dunántul nagy idegenforgalmi helyein

vid/kő-ju -cz

1969. október 9.

Baranya, Somogy és Tolna megye eszperantó csoportjainak küldöttel csütörtökön pécsen találkoztak a megyei tanács székházában, s megalakították a magyar eszperantó szövetség dél-dunántuli területi bizottságát. Az új szerv feladata a három dél-dunántuli megyében gondoskodni a nemzetközi nyelv iskolái és iskolán kívüli oktatásáról, gyarapítani az eszperantisták tábort, találkozókat szervezni hazai és külföldi eszperantisták részvételével. A pécsi tanárképző főiskolán eszperantó oklevelet nyert fiatal tanárok oktatják majd a nemzetközi nyelvet a baranyai, a somogyi és a tolnai falvakban. Nyaranta két nagy nemzetközi tábor rendeznek dél-dunántulon: a Balaton partján az üttörők, a Mecsekben pedig a természetbarátok számára. Tekintettel dél-dunántul élénk idegenforgalmára, a területi bizottság elhatározta, hogy megszervezi az eszperantó szolgálatot pécsen, Borkány-siklós-villány és szekszárd-gemenc körzetében, valamint a Balaton déli partján és magyar-jugoszláv határállomásokon./mtl/

--

bb 50. magyar vágóhídi berendezést helyeznek üzembe berlinben

vid/sz/mm-ju -cz

1969. október 9.

Az NDK fennállásának 20. évfordulójára elkészült új létesítmények között avatják fel berlin újjáépített vágóhídját, ahol magyar gyártmányú berendezéseket helyeznek üzembe. Az október 13-i gyáravatásra meghívták a berendezés szállítója, a komplex külkereskedelmi vállalat, tervezője, az éltér és a gyártó az élelmiszeripari berendezés és gépgyártó vállalat képviselőit.

Az új vágóhídi berendezés naponta nyolc óra alatt 680 szarvasmarha vágására és feldolgozására alkalmas de szükség esetén a berendezés kapacitás még növelhető. Az üzemben a gépesítettség foka olyan magas, hogy mindössze 28 szakmunkásra és öt segédmunkásra van szükség benne. Mielőtt az NDK szakemberei a magyar gyártóknak és szállítóknak a megbízást átadták, tanulmányozták a budapesti, a gyöngyösi és a kaposvári vágóhidakat.

/ folyt. köv./

17.03/e

-31-

bb 50. / magyar vágóhídi ... 1. folyt/-ju

a komplex és a vele együttműködő - vágóhídi berendezések szállítására konzorciumot alapított - vállalatok újabb berendezések exportjára készülnek fel. ugyancsak a berlini vágóhíd sertésvágó és feldolgozó részlege számára magyarországon készül a nyolc óra alatt 1.500 sertés feldolgozására alkalmas berendezés. szerelése 1970 szeptemberében kezdődik és előreláthatólag 1971 márciusában helyezik üzembe. /mti/

bb 51. pénzbírság a szakmunkástanulóképzés szabályainak megszegéséért

i SL/gg-ju -cz

1969. október 9.

a hivatalos lap 77-es számában kormányrendelet jelent meg, amelynek értelmében pénzbírsággal sújthatók azok, akik a szakmunkástanulók gyakorlati képzésében a jogszabályokban meghatározott kötelezettségeiket megszegik, illetve akik a tanulók számára előírt juttatásokat nem biztosítják.

mint a munkaügyi minisztérium^{ban} tájékoztatnak, a szabálysértési kodex kiegészítéséről van szó, s a rendelet a szakmunkásképzésről nemrég elfogadott törvény sikeres végrehajtását szolgálja. eddig csupán a kisiparosok ellen indítottak szabálysértési eljárást a tanulókkal kapcsolatos kötelezettségek elmulasztása esetén, a pénzbírság felső határa ilyenkor is csupán ezer forint volt. az új rendelet alapján 1970 január 1-től a vállalatokat, szövetkezeteket is, tehát bármely munkáltatót pénzbírsággal lehet sújtani, amelynek maximuma 3000 forint. /mti/

17.12/e

-32-

de

F1

bb 51. pénzbírság

tr-ju la

a magyar n
előterjesztése alaj
nagykövetet érdeme
követségünk vezet
józsefet rendkívül
megbízta hazánk ba

Hialy:

okt. 9.: 33.64p

október 9.

a külügyminiszter
és meghatalmazott
tette bagdadi nagy-
sl. egyben horváth
atté nevezte ki és
tésével.

táso
elnö

bb 5

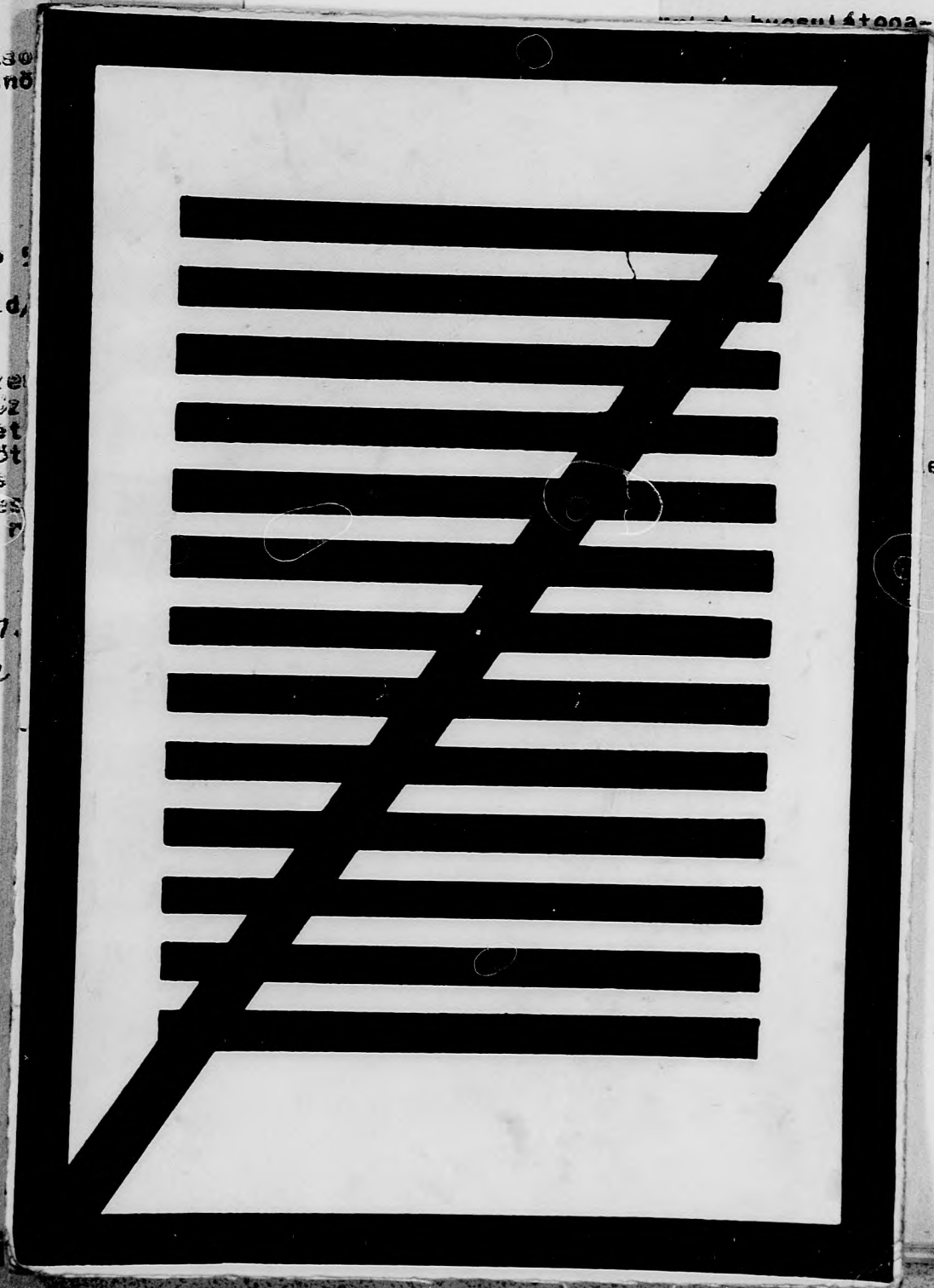
vid,

szel
köz
tet
köt
és
ves
a p

17.

de

et-

F1

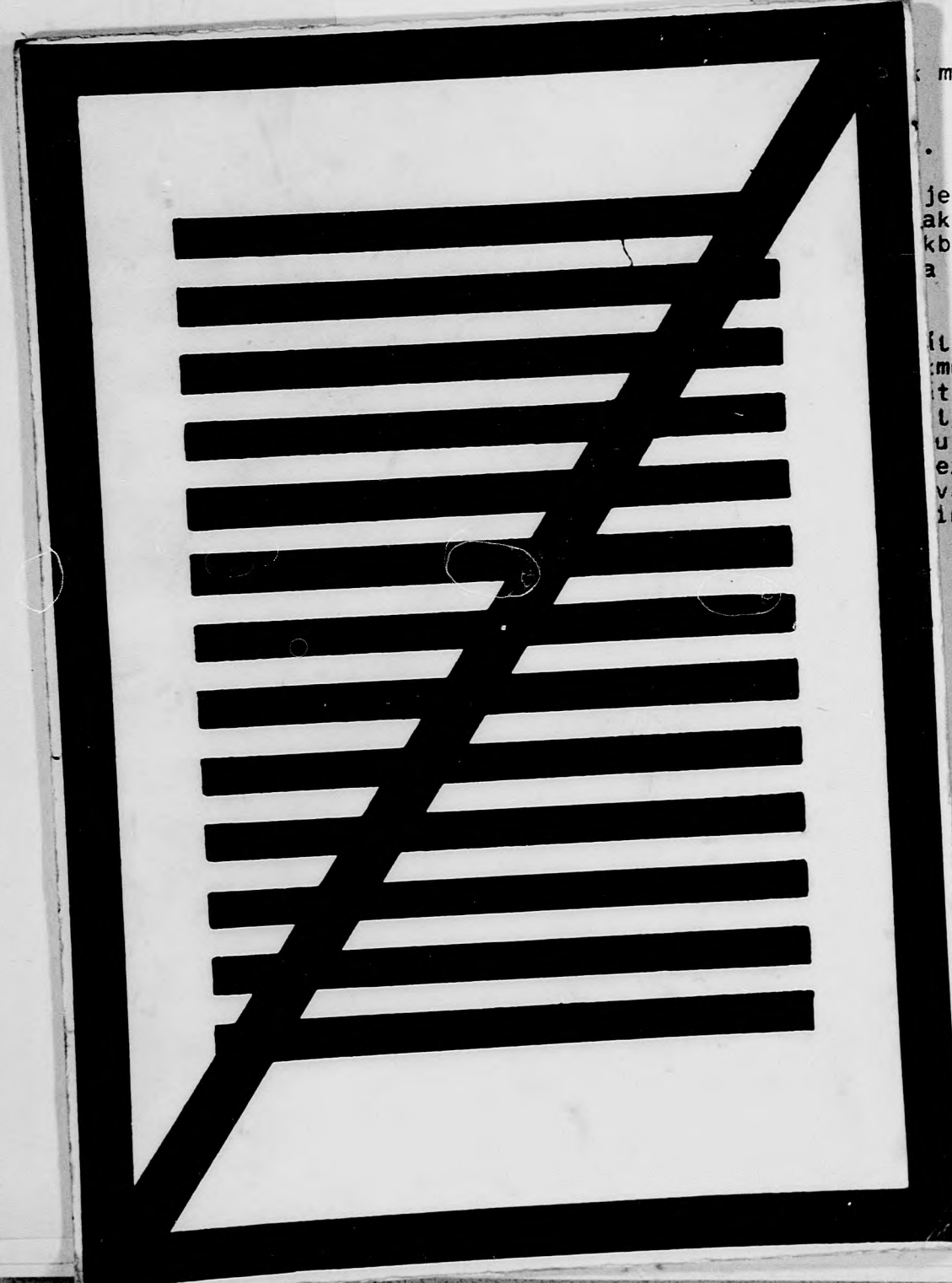
bb 50. / magyar

Hidaly:

a komple
szállítására kon
zések exportjára
sartésvágó és fe
a nyolc óra alatt
szerelése 1970 s
márciusában helye

dat. 9.: 33.64

vágóhídi berendezések
latok újabb berende-
berlini vágóhid
agyarországon készül
a alkalmas berendezés.
őreláthatólag 1971

megszegé-

jelent
akik
kban meg-
a tanulók

ilyésér-
munkás-
it szol-
lysérté-
ulasztá-
ezer
vállalato-
irsággal

17. 54. /m-ju la

1969. október 9.

tr-ju la

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa a külügyminiszter
előterjesztése alapján nagy.s lajos rendkívüli és meghatalmazott
nagykövetet érdemei elismerése mellett felmentette bagdadi nagy-
követségünk vezetésére kapott megbízatása alól. egyben horváth
józsefet rendkívüli és meghatalmazott nagykövetté nevezte ki és
megbízta hazánk bagdadi nagykövetségének vezetésével.

nagy s. lajos távozó bagdadi nagykövetünket búcsulátoga-
táson fogadta ahmad hasszan -al bakr, az iraki köztársaság
elnöke. /mti/

--

bb 59. életveszélyes szurkálás mezőturon

1969. október 9.

vid/fm-ju la

mezőturon a napsugár cukrászdában nagyobb mennyiségű
szeszt fogyasztott katona ferenc 24 éves mezőturi lakos.
közben az egyik asztalnál felfedezte ismerősét, sipos erzsébe-
tet, aki két férfi társaságában szórakozott. katona ferenc
kötekedni kezdett sipos erzsébettel, majd előrántott zsebkését
és háromszor hátra szurta. a több sebből vérző nőt a mentők élet-
veszélyes állapotban szállították kórházba. katona ferencet
a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte. /mti/

--

17.54/ju

el

bb. 56. cordobában 28, moszkvában 8 fok - változatos időjárási helyzet Európaszerte

1 sz/uu/10/11 la

1969. október 9.

a hét derekán igazán nem lehetett időjárásilag egységesnek minősíteni Európát.

csütörtökön Spanyolországtól dánián keresztül Svédorszáig jutott előre dél-délnyugat felől az az enyhe levegő, amely szerdán Londonban 22, párizsban 25, Lisszabonban 27, a spanyolországi cordobában pedig 28 fokra szöktette fel a hőmérsékletét, 4-7 fokkal magasabbra, mint amennyi ebben az év-szakban jogosan várható lenne.

ez a nem is nyári, hanem kifejezetten nyári hőmérsékletű levegő lassan haladva kelet felé ugyancsak már szerdán 20-22 fokos hőmérsékleteket alakított ki a két németországban is. a meteorológusok arra számítanak, hogy közép-európába is elérkezik ez a meleg levegő, s bár ide valószínűleg már nem hoz olyan magas hőmérsékleteket a 20 fokot itt is meg fogja haladni.

ugyanakkor az amszterdam-berlin-varsó-kijev vonaltól északra változatlanul tartott az a nyugati-délnyugati szél, amely skandinávián át újabb enyhe óceáni származású levegőt szállított a szovjetunió térségébe is. éle csütörtökön reggelre - hatalmas kiterjedésű esők kíséretében - tuljutott Moszkvára is, ahol már reggel ugyanazt a hőmérsékletet alakította ki, mint amennyi szerdán a maximum volt. igaz, ez az érték mindössze nyolc fok. ez a helyzet azonban még csak a melegedés állapotát jelentette.

az a hideg levegő viszont, amely a szovjetunió szaladt keresztül az elmúlt napokban, csütörtökön Ukrajna déli területein a fekete tenger környékén, Romániában, Bulgáriában és Jugoszlávia nagy részén tartotta még magát, és csak igen lassan haladt kifelé a Kárpát-medencéből is keleti irányban. jellemző, hogy szerdán Szófiában, Belgrádban és Bukarestben 4-6, Budapesten pedig 2 fokkal volt alacsonyabb a hőmérséklet az évszaknak megfelelő értékénél.

péntekig a meteorológusok kevés felhőt várnak, de esőt nem. szerintük a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet péntekre virradólag 1-6 fok között lesz, sőt főleg keleten talajmenti fagyokra is fel kell készülni, a legmagasabb nappali hőmérséklet viszont pénteken 20 fok körül alakul majd ki.

a távolabbi előrejelzés szerint hétfőig a legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek 2-7, a legmagasabb nappali hőmérsékletek 17-22 fok között lesznek. öt millimétert meghaladó eső az ország területének tíz százalékán várható. /mt/

--

- 35 -

18.00/uu

bb. 57. befejeződtek az icsoba-konferencia tanácskozásai

t iz/1/e/11 la

1969. október 9.

Szokattanul nagy érdeklődés közepette zajlott a technika házában az icsoba - a nemzetközi alumíniumipari szervezet - második konferenciája. keddtől csütörtökig négy plenáris ülésen és három tagozatban 72 szekcielőadás hangzott el. az előadások és a hozzájuk kapcsolódó viták sok értékes új ismereteket adtak a 25 országból érkezett több mint 200 külföldi és körülbelül ugyanannyi hazai kutatónak és gyakorlati szakembernek. nagy érdeklődés fogadta például n. ereminnek, a szovjet öszovertségi alumínium-magnézium- és elektrodaipari tudományos kutató és tervező intézet főosztályvezetőjének előadását, amelyben a bauxitból az alumíniumon kívül egyéb anyagok - titán, vanádium, gallium stb. - kinyerésére kidolgozott módszereket ismertette. ezeknek az eljárásoknak a jelenlegét jól érzékelteti, hogy amíg az alumínium kilójának ára 18-20 forint, addig például a galliumé 20-30 ezer forint között váltakozik.

Igen sok külföldi szakember hallgatata nagy figyelemmel tolnay kornélnak, az alumíniumipari tervező vállalat mérnökének előadását arról, hogy milyen problémákat kellett és sikerült is megoldani azoknak a példátlanul nagy, 3-3,5 méter átmérőjű kutaknak a tervezésénél, amelyeket a karsztvíz szintje alatt rejtőző bauxit kibányászásához kellett furni. ilyen nehézségekkel ugyanis számos más ország is rövidesen szembe kerül majd, a mi szakembereink pedig ezen a téren kénytelen-ségből ugyan, de valóban az uttörők szerepét játszották.

a konferencia tulajdonképpeni tanácskozásai csütörtökön véget értek. pénteken a külföldi és a hazai szakemberek tanulmányi látogatást tesznek halimbán, ajkán és inótán./mtl/

bb. 60. külföldi buszból lopott

j/11 la

1969. október 9.

csütörtökön hajnalban budapesten a lenin köruton a gépkocsizó rendőrjárőr egy fiatalembert igazoltatott, aki két nagy csomagot cipelt. kiderült, hogy pirity gábor 23 éves bunte tett előéletű italmérő, budapesti lakos a paulay ede utca 21. számú ház előtt lezártan parkoló külföldi autóbust törte fel, bemászott a kocsiba és onnan lopta el a körülbelül 3000 forint értékű csomagot. a gépkocsifeltörő ellen őrizetbevétel mellett indított büntető eljárást a 6. kerületi rendőrkapitány-ság./mtl/

18.05/11

- 36 -

bb. 61. öreg mozdonyok cseréltek hazát

vid fm/tné/11la

1969. október 9.

a budaesti közlekedési muzeumot jó kapcsolatok fuzik a bécsi eisenbahn muzeumhoz. vezetőik többször meglátogat-ták egymást és ilyenkor megállapították, hogy egyik vagy másik muzeális tárgy még hiányzik gyűjteményükből. így került sor most mozdonyok kicserélésére.

csütörtökön a soproni gysev-pályaudvaron ünnepség zajlott le, amelyen megjelent rödőnyi károly közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes, a MÁV vezérigazgatója, dr. karl kalz, az ÖBB /osztály szövetségi vasutak / vezérigazgatója, a soproni városi pártbizottság és a tanács végrehajtó bizottságának vezetői, benkovic dezső, a gysev vezérigazgatója, a két állam vsuttárságának több vezető tisztviselője, a MÁV és a gysev elgözői.

a megegyezés alapján az ÖBB, illetőleg a bécsi eisenbahn muzeum átadta az 1860-ban készült 674. sorszámu mozdonyát, amely gyártási sorrendben az 507-ik volt. a 109 éves mozdony típusból már csak négy létezik. így a magyarországra került muzeális értékű mozdony kiemelkedő darabja lett a közleke-dési muzeumnak. ez a mozdony magyar vonatkozásban is érdekes közlekedési és műszaki emlék, mert annak idején azonos típusú mozdonyok jártak a déli vaspályatársaság magyarországi vonalain is. viszonzásul a déli vaspálya társaság magyar vonalain működött mozdonyok közül az 1895-ben készült 333-002 szá-mú adták át a bécsi muzeum számára.

társadalmi összefogás, a vasutbarátok egyesületének segít-sége, az ÖBB és a MÁV vezetőknek támogatása tette lehetővé az öreg mozdonyok cseréjét. az ünnepélyes átadás alkalmával rö-dőnyi károly közlekedés és postaügyi miniszterhelyettes és dr. karl kalz, az ÖBB vezérigazgatója mondott beszédet.

az üdvözlő beszédek, továbbá az uttörők köszöntése után kedves jelenet következett: a két muzeum főigazgatója - maximilian schober és dr. czéere béla - kicserélte az ugynevezett mozdony-könyveket./mtl/

18.13/11

- 37 -

bb 58. utoljára hét évvel ezelőtt volt a mainál kevesebb víz a dunában

8 sb-hb/mm-ju ie la

1969. október 9.

Amint a vízügyi szolgálat néhány nappal ezelőtt jelezte, a dunán meggyorsult az apadás és csütörtökön a vártnak megfelelően mindössze 120 centiméteres vízszintet mértek a Lánchi-dí mércénél. Legutoljára - a statisztikai adatok szerint - hét évvel ezelőtt volt a mainál kevesebb víz a dunában. ekkor, 1962 október 31-én budapestnél 93 centimétert jelzett a vízmérce. A lepadt folyó magyar szakaszán és a felső dunán most összesen 44 gázló nehezíti a hajózást. bőséges csapadékutánpótlással nem lehet számolni, így a vízügyi előrejelzések szerint a következő napokban is 120 centiméter körüli vízszint várható, s csupán azért nem apad gyorsabban a folyó, mert az osztrák és bajor víztározókat megcsapolták, hogy ily módon legalább átmentileg enyhítsék a súlyos csapadékhiányt és megakadályozzák a felső szakasz teljes elsekélyesedését.

napról-napra nehezebb a vízművek helyzete: a duna rohamosan apad, a folyó vízének hőmérséklete csökken, viszont a főváros vízfogyasztása még mindig nagyon magas, 24 óra alatt 733 ezer köbméter / tavaly október 8-án 690 ezer köbméter víz fogyott el, amikor 505 centiméter volt a duna vízállása. / a vízművek már teljes kapacitással működteti a felszíni vízművet és az összes többi vízműtelepen is valamennyi gép dolgozik. a vízműtelepek elértek teljesítőképességük határához. ezért a vízművek már bekapcsolta a palatinus fürdő kitűnő minőségű vizet adó kutjait, néhány napon belül a római fürdő kutjaira is szükség lesz, s egy-két hét múlva a csillaghegyi fürdő kutjainak vizére is igényt tarthat. ilyen alacsony kora őszi dunai vízállás esetén nem igen lehet számolni egy-két hónapon belül nagyobb árhullámmal, s ezért kora télen, különösen ha kemény és szigorú lesz az időjárás, nagy nehézségek várhatók. csak az segíthet, ha november végéig a vízművek bekapcsolhatja a horány-surányi új vízműrendszernek legalább tíz csáposkutját. így azon mulik budapest zavartalan téli vízellátása, hogy a kooperáló üzemek határidőre elvégzik-e feladataikat ennél a vízműrendszerrel.

/ folyt. köv. /

ll

-38-

bb 58. / utoljára hét... 1. folyt./-ju

problémák jelentkeztek a hajózásnál is. a felső-dunán a csillipek segítségével tartják a vízszintet, így nem kellett ezen a folyószakaszon leállítani a hajókat. a mélymerüléssű vonórutatókat és az uszályokat azonban átcsoportosították az ybbs-linz közötti dunaszakaszra, ahol a duzzasztók között magasabb a víz. ezen a részen viszont a mederfenék sziklás, s emiatt a gázlókon sokkal veszélyesebb az átkelés. ezért csak nappal hajóznak és szinte méterről-méterre mérik a vízállást.

--

bb 62. tűz a péti kőolajipari vállalatnál

vid/kz-ju la

1969. október 9.

tűz ütött ki csütörtökön a péti kőolajipari vállalat telephelyén. a dolgozók a tűz keletkezésének góciát az alfa-laval üzemben észlelték, ahonnan pillanatok alatt továbbterjedt a központi szivattyúházig. a felszínen lévő nyersolaj származéku anyag lángra lobbant és rendkívüli módon serkentette a tűz továbbterjedését. az üzem dolgozói egy perc alatt a helyszínen voltak és hozzáláttak a lángok továbbterjedésének megakadályozásához. alig 1-2 perc leforgása alatt a helyszínre érkeztek a péti tűztoltók is, akik rendkívül gyors munkával elfolytatták a 3-4 méter magas lánggal égő tüzet.

a szakértők első megállapításai szerint az egyik elektromos berendezésben keletkezett rövidzárlat okozta a tüzet, amely az alfa-laval üzemben lévő gyúlékony anyag segítségével terjedt tovább. a feldolgozó berendezések és a telített tartályok között végigfutó tűz alig okozott számottevő anyagi kárt. a hatalmas veszélyt, amely az egész üzemet lángborítással fenyegette, a dolgozók önzetlen és gyors munkájával, valamint a tűztoltók idejében történt beavatkozásával sikerült megelőzni.

/ati/

--

-39-

18.30/um

ll

bb. 64. az egyházi emlékek, műtárgyak a magyar nemzeti kultúra közkinccsei - az egyházi gyűjtemények vezetőinek kétnapos értekezlete

t ro/hnd/11 la

1969. október 9.

a művelődésügyi minisztérium és az állami egyházügyi hivatal rendezésében a magyarországi egyházak gyűjteményeinek - könyvtárak, levéltárak, muzeumok - vezetői kétnapos értekezletet tartottak a magyar nemzeti galériában. az értekezleten részt vett és felszólalt prantner józsef államtitkár, az állami egyházügyi hivatal elnöke és molnár jános művelődésügyi miniszterhelyettes.

a tanácskozáson gönyey antal, a művelődésügyi minisztérium muzeumi főosztályának vezetője tájékoztatta a résztvevőket a nemzeti műértékeink szerves részét képező egyházi gyűjtemények helyzetéről. az állami és egyházi szervek közös feladatként jelelte meg azokat az intézkedéseket, teendőket, amelyek az egyházi gyűjtemények megóvására, ápolására irányulnak.

az egyházi gyűjtemények vezetői közül többen felszólaltak és köszönetüket fejezték ki az állami szerveknek azért a jelentős anyagi és erkölcsi támogatásért, amely lehetővé tette, hogy az egész nemzeti kulturánk és egyházi emlékeink szempontjából felbecsülhetetlen műtárgyak épségben maradjanak. hangsúlyozták: a jövőben még erőteljesebben szorgalmazzák az együttműködést, hogy az egyházak tulajdonában lévő gyűjtemények a nemzeti kultúra közkinccsévé váljanak.

a konferencia résztvevői ezután megtekintették a budapesti történelmi múzeum és a nemzeti galéria kiállításait a budavári palotában és felkeresték a magyar országos levéltárat is./mtl/

bb. 63. jelentés a metróról: novemberben már részleges próbaüzemgyakorlatilag befejeződött a vágányfektetés - az év végéig folyamatosan átadják a baross téri gyalogos átuljárót

t nbj/tm/11 la

1969. október 9.

csütörtökön tanácskoztak a metró építésében érdekelt vállalatok, amelyek még 1967-ben szocialista szerződést kötöttek a kölcsönös együttműködésre.

/folyt.köv./

- 40 -

bb. 63./ jelentés ... folyt./ 11

pandurevics józsef, a szakszervezetek budapesti tanácsának vezetői körében kifejtette: a metróépítésben érdekelt vállalatok a vállalt kötelezettségeiket teljesítik. megvan a lehetőség arra, hogy a metró 1970. április 4-vel átadják a forgalomnak. de hogy az építők ígérete valóra is váljék, még rendkívüli erőfeszítésekre lesz szükség.

hidvégi károly, a földalatti vasút vállalat igazgatója áttekintést nyújtott az építkezés jelenlegi helyzetéről és a feladatokról.

- már kibontakozik a metró monumentális jellege, most azonban arra lesz szükség, hogy minden vállalat sürgősen elvégezze a reá háruló feladatokat. ezért döntött a fővárosi tanács úgy, hogy a metró feszültség alá helyezéséig az egész vonathosszra kiterjedő nagyarányú látogatásokat mellőzik, nehogy emiatt késlekedjenek a munkák. az az elképzelés, hogy a metróban novemberben már részlegesen megkezdődik a próbaüzem. ez megoldható, hiszen a vágányépítés gyakorlatilag befejeződött, néhány technológiai utómunka van még hátra, és folyamatban van a sínhegesztés. lerövidített idő alatt kell megoldani a villamos berendezések szerelését, ezért törekszik a villamosberendezés és készülék művek még munkaidő-át szervezés árán is áthidalni a nehézségeket. most, amikor jónéhány vállalat dolgozik az alagutakban, szűknek bizonyult a metró „munkatere”, több vállalat határozott úgy, hogy szükség esetén három műszakban dolgozik. van olyan elképzelés, hogy az építők szakmunkások két műszakra veszik birtokukba az alagutakat, a harmadik műszakban pedig a motorkocsi-vezetők, forgalmisták gyakorolnak, amire ugyancsak szükség van, mert rövid idő alatt kell új technológiákat elsajátítani, egy fiatal többszáz főnyi műszaki gárdának.

részletesen szólt az egyes nagy objektumokról. a fehérüti és a pillangó utcai állomás az év végére teljesen elkészült. lassabban halad a járműtelep kialakítása, a karbantartó műhely és a raktár építése, a 23-as építőipari vállalatnak nagyobb erőket kell erre a munkahelyre összpontosítania. sürgető a járműtelep kialakítása, azért is, mert lassan közlekedési és szállítási központ lesz. a stadion állomás építészetileg kész, most már csak kisebb szerelési munkák vannak hátra. a baross tér nagyjából elkészült, a villanyszerelők munkálkodnak jelenleg. a blaha lujza téri mélyállomás műszaki átadására hamarosan sor kerül. az astória mélyállomást burkolják, a gyalogos átuljáró kisebb mérvű átalakítására a jövő év elején kerül sor. elhúzódott a deák téri mélyállomás építészeti kialakítása, s most a szakipari vállalatoknak, a szerelőknek kell a tervezettnél rövidebb idő alatt elvégezniük a munkát.

/folyt.köv./

- 41 -

bb. 63./ jelentés ... 2. folyt./ 11

az állomásoknak talán a legnagyobb szenzációja a mozgólépcső. ezeknek szerelése haladt legtervszerűben, és ez elsősorban a szovjet gyártó-partnernek köszönhető.

- a közlekedési építő vállalat a baross téri gyalogos a-
utójáró rendszer építését mintaszerűen szervezte meg. ez év
végére folyamatosan átadják az új létesítményt a közönségnek
s ha továbbra is kedvező lesz az időjárás, az év végére
a futójáró hidat is birtokába veheti budapest közönsége, -
mondta befejezésül hidvégi károly igazgató./mti/

--

bb. 68. képzőművészeti kiállítás szombathelyen

vid fm/11 la

1969. október 9.

vértesi péter szombathelyi festőművész alkotásaiból csü-
törtökön kiállítás nyílt a savaria muzeumban. a tárlaton a fia-
tal művész 22 festménye és három grafikája látható./mti/

--

bb. 69. művelődési intézmények névadó ünnepe tótkomlóson

vid fm/11 la

1969. október 9.

a szlovák nemzetiségi hét eseményeként művelődési intéz-
mények névadó ünnepségét rendezték meg csütörtökön tótkomló-
son. a fennállásának 20. évfordulóját ünneplő művelődési ház
ez alkalommal j. g. tajovszky szlovák író nevét vette fel, a
csaknem 11 ezer kötetes községi könyvtár falára pedig a sza-
badságharcos peter jilemniczky neve került. a kettős névadón
dr. sziklay lászló, az irodalomtudományok kandidátusa mondott
ünnepi beszédet./mti/

--

bb. 66. Kpvdsz kulturális napok komárom, somogy és győr-sopron
megyében

8 vid fm/tné/11 la

1969. október 9.

csütörtökön komárom, somogy és győr-sopron megyében megkez-
dődték a kereskedelmi, pénzügyi és vendéglátóipari dolgozók
szakszervezete által rendezett kulturális napok.

/folyt.köv./

18.45/11

- 42 -

bb. 66. / kpvdsz ... folyt./ 11

komárom megyében két héten át változatos program szórakoztat-
ja a több mint 8000 szakszervezeti tagot. sor kerül többek kö-
zött a nyugdíjasok találkozójára, fotókiállításra, író-olvasó ta-
lálkozóra és szellemi vetélkedőkre.

a győr-sopron megyei megnyitón - a győri hámán kató művelő-
dési otthonban - villám ferenc, a kpvdsz megyei bizottságának
titkára mondott ünnepi beszédet, majd az arrabona színjátszó cso-
port adott műsort. a kulturális napok idején győrtől megalakult a
magyar nemzeti bank dolgozóinak közgazdasági klubja, levelezőlap
kiállítását nyitnak a mék központjában, sopronban pedig orgona-
hangversenyre, német nyelvű szellemi vetélkedőre kerül sor.

somogy megyében a fogyasztási szövetkezetek, a kereskedelmi
és vendéglátó vállalatok, a pénzügyi és üdülők - a szakszer-
vezeti bizottságok közreműködésével - mintegy száz rendezvényt
bonyolítanak le október 21-ig. a meszöv kaposvári székházában
többek között szavatóversenyt, előadásokat, vetélkedőket tartanak.
a babócsai, a ladi és a kadarkuti kórus szovjet és magyar szerzők
műveiből ad hangversenyt. a mesztegyődi népi együttes a görög
emigránsok betoiannisz ének-zene és táncegyüttesét látja vendégül.
/mti/

--

bb. 70. villámfénynél - németh lászló darabjának bemutatója a
déryné színházban

8 fe/hné/11 la

1969. október 9.

az állami déryné színház csütörtökön este a kulich gyula té-
ri színpadon mutatta be németh lászló „villámfénynél” című megy-
felvonásos társadalmi drámáját szécsi ferenc rendezésében. a
„guruló színház”, első ízben tűzte műsorára németh lászló darab-
ját, hogy megismertesse a 20. század magyar irodalma egyik legna-
gyobb író-alkalmának műveit a vidéki közönséget. a dráma főbb
szerepeit - a körösvost szigeti géza, annát kassai ilona
kossuth-dijas, bakos béta főjegyzőt vereczkey zoltán, a felesé-
gét gyulányi éva, satát bessenyei emma és határvári árpádot so-
mody kálmán alakította. a díszletet szostarics zsuzsa, a jeime-
zetet rimanóczy yvonne tervezte./mti/

--

- 43 -

19.00/11

bb 65. az iparág több mint 30 ezer dolgozójának érdekvédelméről tárgyal kétnapos ülésén a ruházati szakszervezet központi vezetősége

i az/um/um la

1969. október 9.

csütörtökön a ruházati dolgozók szakszervezetében két napos tanácskozásra ült össze a központi vezetőség, hogy megvizsgáljon minden, a szakma több mint 30 ezer dolgozójának érdekvédelmével összefüggő fontosabb kérdést s azt, hogyan teljesítik a szót 21. és a szakszervezet 23. kongresszusán ezzel összefüggésben hozott határozatokat.

a határozatok végrehajtásáról szóló jelentést tóth tiborné, a szakszervezet főtitkára egészítette ki. megállapította: a ruházatiipari dolgozók szakszervezete központi vezetőségének irányító munkája a kongresszus óta eltelt két évben erőteljesen fejlődött. az új gazdasági mechanizmus követelményeinek megfelelő munkastilus meghonosítása növelte az önállóságot, határozottabbá tette a vezetést. ugyanakkor a szakszervezeti munkával szemben támasztott új igény és nagyobb felelősség egy sor elméleti és szervezési kérdést vetett fel.

a szakszervezet több fontos kérdésben konzultált és véleményt cserélt a könnyűipari minisztériummal. e kérdések közé tartozott a vállalatok bérszínvonalának kialakítása, az anyagi ösztönzők továbbfejlesztése, a kollektív szerződések kidolgozása, a munkaidő csökkentése, a munkavédelmi szabályzat készítése. együttműködik a szakszervezet a negyedik ötéves terv irányelveinek kidolgozásában is. mindezek ellenére - s ebben a felszólalók is állást foglaltak - szükségesnek bizonyul, hogy a jövőben tovább erősítsék a központi vezetőség és a könnyűipari minisztérium kapcsolatát. elengedhetetlen az is, hogy az együttműködés kezdeményezője ne csupán a szakszervezet legyen, mint ezt az eddigi gyakorlat igazolta. a vállalati érdekek és a dolgozók egyéni érdekei érvényesítésénél a gyakorlati feladatok megoldása közben sokszor adódnak viták, nem eléggé tisztázottak még a hatáskörök és hasznos lenne, ha a minisztérium ezekben a kérdésekben állást foglalna.

jobb együttműködésre van szükség a munka-és szociális körülmények javításában is. a szakszervezet politikai és szervező munkával, a munkaverseny-mozgalom továbbfejlesztésével támogatja a termelés fokozása érdekében kifejtett intézkedéseket, de felhívja a figyelmet arra, hogy a létszámnövekedésnek és a termelés fokozásának nem szabad együttjárnia a munkakörülmények romlásával. példaként emlegettek: akad olyan vidéki telephely, ahol a kezdetben sem bővelkedtek öltözőkkel, mosdókkal stb-vel és ez a helyzet azóta sem javult, sőt romlott, mert a munkáslétszám megkettőződött. a központi vezetőség a továbbiakban foglalkozik az iparág első félévi gazdasági eredményeivel, bérhelyeztetéssel, a munkaidőcsökkentés tapasztalataival, továbbá jelentést terjesztenek a központi vezetőség elő a kollektív szerződések végrehajtásáról, valamint a béren kívüli juttatások alakulásáról./mti/

19.05/11

- 44 -

bb 67. erős imperialista-ellenes törekvések a latin-amerikai országokban - a pedagógusok szakszervezete küldöttségének tapasztalatai

t vt/um-ju la

1969. október 9.

a pedagógusok szakszervezete latin-amerikában járt küldöttségének tapasztalatairól nyilatkozott annak vezetője - dr. vaksán józsef, a szakszervezet titkára az mti munkatársának:

- delegációnk santiagóban részt vett a latin-amerikai országok pedagógus és munkás szakszervezeteinek szemináriumán, ahol az oktatás demokratizálásával kapcsolatos kérdésekről tárgyaltak. a tanácskozást a chilei egységes munkás szakszervezet, a latin-amerikai nevelők szövetsége, valamint a pedagógus szakszervezetek nemzetközi szövetsége rendezte. a szocialista országokból szovjet és magyar küldöttség érkezett megfigyelői minőségben.

- a szemináriumot imperialista-ellenes állásfoglalás, a kontinentális akció-egységre való törekvés, a munkások és a pedagógusok szoros szövetségének megteremtésére irányuló törekvés jellemezte. delegációnk a szocializmus építésének hazai tapasztalatairól, a szocialista iskolapolitika eredményeiről, az oktatás demokratizálásáról adott tájékoztatást. egyidejűleg kifejeztük szolidaritásunkat a latin-amerikai pedagógusoknak a szeminárium céljával, témájával szoros összhangban álló törekvésével. részt vettünk és felszólaltunk a chilei központi egyetemen rendezett nagygyűlésen is.

- a szakszervezeti szervek meghívására delegációnk a szeminárium befejezése után ellátogatott peruba, columbiába és venezuelába is. a vendéglátó szakszervezetek vezetőivel szívélyes, baráti légkörben lezajlott találkozókön kölcsönösen tájékoztattuk egymást a pedagógus szakszervezeti mozgalom helyzetéről, problémáiról, feladatairól, valamint a kapcsolatok erőteljesebb fejlesztésének lehetőségeiről. a tárgyalásokon egyebek közt megállapodtunk publikációk cseréjében, a szaksajtó kölcsönös rendelkezésre bocsátásában, a kölcsönös tájékoztatás rendszeresítésében, továbbá a személyi kapcsolatok szélesítésében, fejlesztésében, magyar- és latin-amerikai pedagógusok közötti tapasztalatcsere szervezésében, levelezés útján.

/ folyt. köv. /

-45-

19.10/11

bb 67. / erős- imperialista-ellenes... 1. folyt./-ju

- venezuelában éppen ottlétünk idején ülésezett a latin-amerikai szakszervezetek csucsszerve, az állandó kongresszus, amely 1964-ben braziliában alakult. delegációnk meghívást kapott ennek megnyitójára és üléseire. így módunkban volt képet alkotni a latin-amerikai munkásmozgalm helyzetéről, tájékozódni annak főbb kérdéseiről. hasonlóképpen a chileben szerzett tapasztalatokhoz, a venezuelai kongresszuson is éles, imperialista-ellenes tendencia nyilatkozott meg. a kongresszuson egyetek közt nagy érdeklődéssel kísért beszámolót hallottunk a perui helyzetről, azokról a pozitív törekvésekről, amelyek az ottani politikát napjainkban jellemzik.

- jóleső érzés volt, hogy a chilei szemináriumon mindkét szocialista ország küldöttségét igen meleg fogadtatásban részesítették. utunk további során is állandóan éreztük a magyarország iránti érdeklődést, rokonszenvet nagyrabecsülést - fejezte be nyilatkozatát a pedagógusok szakszervezetének titkára. /mti/

--

bb 71. időjárásjelentés

1-ju la

1969. október 9.

a meteorológiai intézet jelenti csütörtök este:

szép őszi idő

várható időjárás péntek estig: kevés felhő, eső nem lesz. napközben megélnkülő, változó irányú szél. a reggeli órákban párásság, köd. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 20 fok körül. /mti/

--

19.05/ju

-46-

Al

bb. 72. tragikus végű baleset az m-1-es uton

vid j/11 la

1969. október 9.

súlyos közlekedési baleset történt csütörtök délután az m-1-es uton. otto heinz 38 éves nyugatnémet állampolgár egy porche gyártmányu kocsival nagy sebességgel haladt tatáról tatabánya felé. vértesszőlős és tatabánya között lehajtott az utpárkára, és amikor vissza akarta kormányozni a kocsit, megcsuszott, nekiment egy utjelzőnek, átvágódott a bal oldalra és egy telefonpóznának ütközve a levegőbe röpült. vezetője kiesett az autóból, a kocsi a kukoricásban kötött ki és kigyulladt. otto heinz segítségére siettek az arra haladó járművek vezetői utasai, de segíteni már nem tudtak rajta, kórházbeszállítás közben meghalt. a tüzet a tűzoltók oltották el. a baleset ügyében a vizsgálat még tart./mti/

--

bb. 73. az imposztorok bemutatója

1 gl/j/11 la

1969. október 9.

a budapesti művészeti hetek alkalmából csütörtökön este a szikra filmszínházban bemutatták máriássy félix rendező új alkotását, az imposztorokat. a prónay pál naplója alapján készült szatirikus film operatőre illés györgy, főszereplői tomanek nándor, iglódi istván, huszti péter, mensáros lászló és kálmán györgy. a vetítés előtt herskó jános filmrendező mondott beszédet. a bemutatóelőadáson a film több alkotója is részt vett./mti/

--

- v é g e -

- 47 -

29.17/ju

Al

Al

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. október 10.

bb. v. kiteljesedőben a magyar kultúra klasszikusainak arcképcsarnoka - napjaink művésznagyságairól is portré-sorozat készül

i t f / h n é / i l l a

1969. október 10.

Irodalmunk és színházkulturánk arcképcsarnoka gazdagodott - és teljessé vált - azzal a két új portré-gyűjteménnyel, amely most jelent meg a képzőművészeti kiadó művelődéstörténeti sorozatában.

hat kulturhistoriai terület, a történelem, az irodalom, a tudomány, a színészet, a képzőművészet és az éneki kiválóságai szerepelnek ebben a sorozatban: 18-18 képet tartalmazó válogatásban. Ötezer példányban készültek az egyes gyűjtemények, s különösen a tanulóifjúság körében lettek népszerűvé. A levelezőlap formátumú portrék / fényképek, illetőleg festményekről, metszetekről készített reprodukciók / hátoldalán néhány mondatos lexikális ismertetőket találhatunk, a legfontosabb életrajzi adatokkal, az életműre vonatkozó tömör értékeléssel. Például Radnóti Miklós fényképen az áll: „költő és műfordító, a fasiszta elnyomás és az embertelenség elleni tiltakozás nagyszerű lírikusa, ... aztán az értékelés: „versei kora magyar és európai költészetének legjelentősebb alkotásai / hetedik ecloga, levél a hitveshez, erőltetett menet. / a másik gyűjteményben Varsányi Iréntől Timár József-ig ível a színpad jelesei sora, köztük olyan színésznagyságoké, mint Jávor Pál, Gombaszögi Etta, Uray Tivadar, Kabos Gyula, Bajor Gizzi, Törzs Jenő, Somlay Artúr, Csontos Gyula, Rátkai Márton.

/folyt.köv./

kl

- 1 -